

Tomoko Mukaiyama Foundation **x.**

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

Inleiding & samenvatting activiteiten 2022	
Vorbereiding nieuwe projecten voor de periode 2023-2024.	pagina 39
Publiek en bezoekersaantallen	pagina 40
Verdeling binnen- en buitenland, spreiding	pagina 41
Opsomming van personen die de bezoekersaantallen hebben gerapporteerd	pagina 42
Strategie marketing en publieksbenadering & resultaten	pagina 42
Omgeving & inbedding	pagina 47
Bestuur, organisatie en huisvesting	pagina 48
Stakeholders	pagina 49
Code Cultural Governance	pagina 52
Werkgeverschap en opdrachtgeverschap	pagina 54
Code Culturele Diversiteit en Inclusie	pagina 54
Wet Normering Topinkomens	pagina 55
Fair Practice Code en inzet steunpakket Covid-19 van de Rijksoverheid.	pagina 56
Kansen, bedreigingen en risico's productieperiode 2023/2024	pagina 57
Aanvullende info Multus Foundation	pagina 58
Doelstellingen	pagina 58
Impact	pagina 59
Verantwoordelijkheid bestuur	pagina 59
Slotwoord	pagina 60
Financieel verslag 2022	
Toelichting afwijkingen begroting en resultaat	pagina 61
Exploitatieresultaat, liquiditeit en solvabiliteit	
Eigen Inkomsten	
Bestemmingsfonds Fonds Podiumkunsten 2022	

Besteding Covid-19 steun

Jaarrekening 2022

Prestatiegegevens

Tomoko Mukaiyama Foundation

Samenstelling bestuur 2022

Henk van der Meulen - voorzitter

Roland Kupers - penningmeester

Saskia van Schaik – bestuurslid (tot 01/06/2022)

Chadiedja Buijs - bestuurslid (tot 23-07-2022)

Aybala Carlak - bestuurslid (vanaf 01-10-2022)

Dagelijkse leiding 2022

Tomoko Mukaiyama - artistieke en algemene directie (1 fte)

Yayoi Manabe - directeur producties (0,65 fte)

Frank van der Weij - zakelijk ondersteuner (0,4 fte / variabel naar behoefte van organisatie)

©Takashi Kawashima

Inleiding & samenvatting activiteiten 2022

Het deed ons goed dat we in 2022 weer enthousiast konden bouwen aan herstel van onze uitvoeringspraktijk in Nederland, na de moeizame Covid-jaren 2020 en 2021. Ondanks de volgende (oorlogs)crisis die zich helaas vanaf 24 februari alweer aandiende, konden we weer samenwerken met onze Nederlandse partners. Dat bracht veel mooie ontwikkelingen, en als de tijdens de Covid-periode ontstane saamhorigheid blijft voortduren, zien we weer veel mogelijkheden in Nederland om nieuwe voorstellingen en concerten te presenteren.

Even liepen we in januari nog 'vast' toen de op 19 december 2021 aangevangen lockdown op 14 januari toch nog werd verlengd tot 25 januari, gevolgd door andere varianten van Covid-verminderde-publiekscapaciteit, openingsuren en anderhalvemeter-settings tot 25 februari 2022. Maar Tomoko, de musici en overige teamleden van de eigen creatie **End and Beginning** transformeerden de geplande uitvoering op 15 januari in Het Cenakel in Tilburg snel tot radio-opnamesessie. Het gebouw werd omgetoverd tot opnamestudio, en op 21 maart werd de opname uitgezonden bij de Concertzender.

Programmamaker en muziekjournalist Mark van de Voort was ter plekke, en schreef er een enthousiast aankondigingsartikel over met de kop: *'Subliem afreageren met Oestvolkskaja's hamerslagen'*. Hij prees de uitvoering van zowel Oestvolkskaja's **Composition II** als het daarmee sterk contrasterende **Bells** van Aleksandr Raskatov door Tomoko, de acht contrabassisten en slagwerker/alleskunner Niels Meliefste. *'Rebelse afreageermuziek om alle lockdownwoede even te kanaliseren'* schreef hij over de uitvoering van Oestvolkskaja's werk, en *'de extremen raken elkaar in Raskatov's ongegeneerde klankwereld'* schreef hij over het werk van de laatste.

Na een uitvoering van **Canto Ostinato** in de Sint Jacobskerk in Vlissingen op 30 januari, in anderhalvemeter-setting, volgde op 1 april nog een concertante uitvoering van **End and Beginning** als onderdeel van de **Silence-serie** in de Oude Kerk, Amsterdam. Silence vindt plaats op elke eerste vrijdag van de maand, om 8.00 uur 's ochtends. Het is een muziekserie van uitersten; muziek die klinkt in de ruimtelijkheid van de Oude Kerk, en de stilte van de vroege morgen. **End and Beginning** klonk spectaculair in de grote akoestiek. Tomoko koos voor de uitvoering van de twee werken van Russische componisten, kort na het begin van de oorlog in Oekraïne als een vredesboodschap aan haar publiek. En om deze boodschap kracht bij te zetten werden de klokken van de Oude Kerk geluid als slotonderdeel van de compositie **Bells** van Aleksandr Raskatov, waarmee de buurt rond de Oude Kerk met deze vredig luidende klokken ook betrokken werd bij het concert.

End and Beginning in de Oude Kerk op 1 april 2022 © Maarten Nauw

De musici leverden een bijzondere prestatie op deze vroege ochtend in de onverwarmde kerk, met een enthousiast publiek dat met dekens over de knieën en schouders het concert in opperste concentratie beluisterde. De maximale capaciteit van 170 bezoekers werd volledig benut. In overleg met de Oude Kerk werd de volledige opbrengst van de kaartverkoop gedoneerd aan Giro 555 ten bate van Oekraïne.

Still uit *TWO - in transit Hara Museum* © Tomoko Mukaiyama & Reinier van Brummelen

In 2021, op uitnodiging van het *Hara Museum of Modern Art* in Tokio maakten Tomoko en co-director en *cinematographer* Reinier van Brummelen, in samenwerking met Japans' meest gevraagde acteur en danser Mirai Moriyama, de rituele film ***TWO – in transit Hara Museum***. Een ode aan het oudste museum voor moderne kunst in Japan, dat afscheid nam van zijn oorspronkelijke locatie. De film werd tijdens de lockdowns in 2021 als online streaming gepresenteerd door TMF, en later ook een aantal keren uitgezonden op NPO 2 Extra. Maar nu bracht **The Japan Foundation** de film op **20 februari 2022** ook uit op YouTube, waar inmiddels 93.763 views zijn geregistreerd, mede dankzij het enorme wereldwijde netwerk van deze organisatie.

Met het programma ***Of Sound and Song*** in The Merchant House in Amsterdam, startte dit jaar een nieuwe salonserie van TMF. Galeriedirecteur Marsha Plotnitsky opende met een lezing, waarin zij de relatie beschreef van componist Morton Feldman met de beeldend kunstenaars Jackson Pollock en Mark Rothko.

Tomoko speelde *For Bunita Marcus* (1985) van Morton Feldman. In de intieme setting van de galerie en omringd door de werken van beeldend kunstenaar Beppie Gielkens bereikte zij een gemêleerd nieuw publiek, jong en oud. De bijeenkomst was tot de laatste stoel uitverkocht, en na de uitvoering van Tomoko werd nog lang gediscussieerd door het publiek, bestaande uit kunstverzamelaars, studenten en andere jonge kunstliefhebbers, met name over de abstractie en abstracte waarden van goede hedendaagse kunst en muziek.

Tomoko tijdens het concert in galerie The Merchant House

Tijdens de lockdownperiode had Tomoko de focus weer verlegd naar **Japan**, waar minder Covid-restricties waren dan in Nederland, en dus meer mogelijkheden konden worden benut.

Dat resulteerde in een snel georganiseerde tournee naar drie bijzondere Japanse gemeenschappen: Akaoka, Kochi, Kumamoto en Ukiha, met het nieuwe pianorecital-programma ***Love Song 2022***.

Tomoko werkte voor dit programmaconcept intensief samen met de (bij voorkeur vrouwelijke) lokale organisatoren en kunstenaars, die op een niet-reguliere manier de ontmoeting organiseren tussen jonge, diverse kunstenaars en de lokale bevolking, en de locaties transformeerden tot intieme 'installatie-concertzaal', ingericht met bijzondere decoratieve elementen. De lokale participanten ervoeren de avond als een door hen zelf gemaakt geheel.

Zij leerden veel van Tomoko en haar team over het productieproces, waardoor de organisaties werden verduurzaamd.

In het concert speelde zij o.a. delen van Jean-Philippe Rameau's '*Pièces de clavecin*', van Bach de *Tocatta in E Minor, BWV 914* en de *orgelsonate No. 4, 2e deel, BWV 528* (gearrangeerd door August Stradal), maar ook *Memory of Roses* (1992) van Louis Andriessen. Per dag werd het programma aangevuld met verschillende andere werken en improvisaties. Doel van deze tournee was vooral een intiem muzikaal samenzijn. De concerten werden gespeeld op speciaal geselecteerde authentieke locaties.

In Kochi vond de samenwerking plaats in het Akarenga Merchant House, een authentiek Japans pakhuis. De ruimte wordt gerund door het NPO Sutekinamachi Akaoka Project, waarmee Tomoko de samenwerking opzette. NPO Sutekinamachi Akaoka Project werkt aan duurzame stadsontwikkeling: door de traditionele houten architectuur *Akarenga shoka* te regenereren en te behouden, en het huis open te stellen als ontmoetingsplaats en bewoners te koesteren die gehecht zijn aan de stad, en het een plek te maken voor het behoud en gebruik van historische landschapsbronnen en het praktische leren van traditionele houtambacht voor het maken van oorspronkelijke Japanse huizen. Voor **Love Song** kwamen mensen uit Tokio en de verre omtrek en andere delen van Japan naar Kochi, om het concert te beleven en inzicht te krijgen in de activiteiten van het NPO Sutekinamachi Akaoka Project. Het concert vond plaats in een warme intieme sfeer.

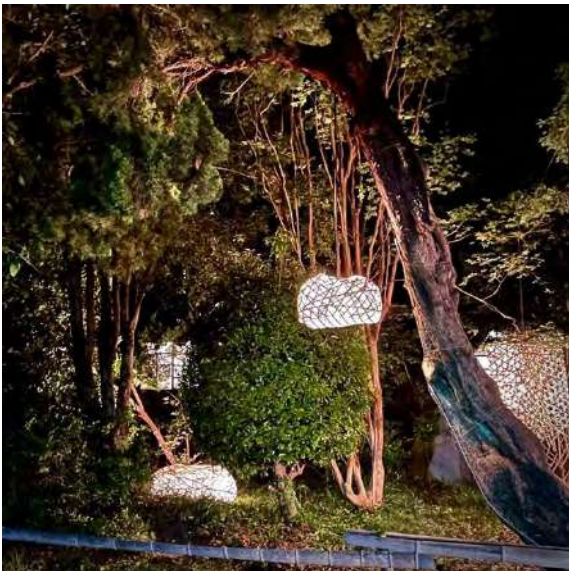
In Kumamoto vond het concert plaats op weer een andere authentieke locatie, het Hayakawa Warehouse, een voormalige sake-brouwerij. Voor de gelegenheid was de ruimte aangekleed met maagdelijk witte jurken. Vooraf was er speciale Chinese thee klaargemaakt door de befaamde specialist Naoko Deno, en werden er zoetigheden van Chiaki Hirayama geserveerd.

in Kumamoto

In Ukiha

In Ukiha City vond het concert plaats in de *Cedar Factory*, een eeuwenoude houtwerkplaats. De ruimte was voor de gelegenheid gedecoreerd met objecten gemaakt van bamboe, door kunstenaar Hiroyuki Shinohara. De maand mei is in Ukiha de tijd van de *Satsuki*, een zuiveringsritueel uit de oudheid waarin vrouwen zich ritueel reinigden en water uit de bergen haalden om de goden van de rijstvelden te verwelkomen. Een van de lokale journalisten

vergeleek in haar recensie het prachtig louterende rituele concert van Tomoko met het zuiveringsritueel van weleer.

De ruimte was voor de gelegenheid aangekleed met speciaal op natuurlijke basis gekleurde stoffen. De kleuring van de doeken werd uitgevoerd door *natural dye artist* Chiharu Ohgomori.

近況往来

ピアニスト・美術家
向井山朋子さん

黄昏時の光が、ガラス窓だけでなく、壁の隙間からも差し込む。5月9日に立った舞台は、演奏会場としては異色の場だった。

福岡県うきは市の「杉工場」シヨールームとして使われる古

い木造倉庫にピアノを置いた。入り口では、同県太木町の染色家大籠千春さんが染めた160gの布が回廊を形作る。演奏後に振る舞ったコーヒーマシーは、福岡市の「珈琲美」の森光充子さんによるもの。空間や時間の演

コラボで描く Love Song

出に、地元の女性たちを起用したのは「日本では女性の地位が低い。変えるために、実行していくことは私の仕事のひとつ」と自任するからだ。

「Love Song」と題したプログラムは、フランスの作曲家ラモールの『新クラウサン組曲集』より「や、バツハ」トッカータ」などバロック音楽を中心に組み立てた。

「Loveは言い廢れた言葉かもしれない。でもコロナ禍で文化が破壊的な状況となり、戦争も始まる中、人や地域を愛おしむことを考える人が増えてきているのではと思った」

木材に埋め尽くされた空間で、旋律が相聞歌となって観客に寄り添う。共鳴するピアノも木の楽器であると、改めて印象づけた。

(大矢和世)

和歌山県出身。1991年にオランダの国際カウデアムス演奏家コンクールで優勝して以来、同国を拠点とする。東京の原美術館の閉館に合わせ、俳優森山未來さんと短編映画を製作するなど、活動の場はいわゆる「ホール」にとどまらない。

「ホールに行かない人の手を、私は引っ張ってきたい。他の分野とコラボレーションすると、人も交ざる。こった煮が好き」

うきは市での公演は2017年以降3回目。市内でアーティスト・イン・レジデンスに取り組む馬場亮子さんとの出会いから始まった。「1回やるのは簡単で、どう続けるかが大切。今回、ぐっと深い展開ができたので、次はもっと大きなものができそう」と未來図を描く。

Tijdens het verblijf van Tomoko in Ukiha werd zij geïnterviewd door de belangrijkste krant in de regio Kyushu: The Nishinippon Shinbun. Het interview werd op 3 juni gepubliceerd.

Twee belangrijke punten die de essentie van het project **Love Song** beschrijven, kwamen in dit interview aan bod:

Why did you collaborate with local women?

Tomoko: *'Women's status and gender equality is extremely low in Japan. It's part of my work to do something to change that.'*

Please tell me about the concert title **Love Song** ?

Tomoko: *'Love' may be an overused word. The pandemic has devastated culture, and war has started. Now I observe that more and more people are thinking about loving people and communities.'*

Tijdens haar reizen door landelijk Japan legt Tomoko vele contacten met ambachtsmensen, beeldend kunstenaars, *food artists* en wetenschappers. Dit voorjaar deed zij vooral research voor het project **EAT** op Oerol, Terschelling, en het project **SADO**, dat in 2023 ook in Nederland te zien zal zijn.

In de periode van 10 t/m 18 juni werd de eerste editie van **EAT** op Oerol gepresenteerd.

Yuri Nomura, Eiko Kishimoto en Tomoko met verse Terschellinger aardbeien. foto: Tom van Huisstede

Biologisch, diversiteit, duurzaamheid: allemaal hebben we er de mond van vol, en toch eten we dagelijks vooral volgens lang bestaande gewoonten en gebruiken. In **EAT** onderzoekt Tomoko met een volledig Japans team, bestaande uit topchef Eiko Kishimoto en food artist Yuri Nomura, onze fundamentele relatie met eten. Hierbij gebruiken ze alles wat de natuur van Terschelling en de Waddenzee te bieden heeft.

Dagelijks om 11:00 uur was er een **EAT LAB**, waarin per dag steeds andere facetten van dit proces werden behandeld en gedemonstreerd:

- De geschiedenis en productie van soja
- Verzameling van vruchten en bloemen voor de fermentatie van sappen
- Miso maken met lokale producten
- Een rondetafelgesprek met lokale producenten
- Het ervaren van een geluidsinstallatiewerk: *the sound of fermentation*

Het project werd via Oerol mede ondersteund door de Waddenacademie, het Waddenfonds en de VriendenLoterijFonds.

Tijdens het onderzoek, met participatie van de gebiologeerde Oerol-bezoekers, bleek hoeveel mogelijkheden de lokale flora en fauna bieden om tot de meest fantastische smaken te komen.

Alle EAT LABS (maximale capaciteit: 20 deelnemers per workshop) waren uitverkocht.

Oerol-reporter **Kiriko Mechanicus** vroeg het Japanse team naar het geheim om in het dagelijks leven net zo smaakvol te kunnen eten als tijdens **EAT**.

Aan het begin van het interview viel er een lange stilte. Er werd serieus nagedacht en gepeinsd en de antwoorden werden vervolgens met ernst en precisie uiteengezet. De gezelligheid werd van tafel gehaald, en de denkers vertelden één voor één hun onmisbare geboden voor het betere, smaakvolle leven.

1. Een goed mes

Food artist Yuri Nomura vertelt: *'Een goed mes is een goed leven. Het is een instrument voor mogelijkheden. Mijn mes heb ik laten maken bij een messenslijper die gespecialiseerd is in het maken van samoeraizwaarden. De slijper heeft een wachtlijst van drie jaar, maar het is het wachten waard. Nu raad ik jullie niet per se aan om hetzelfde te doen, maar er zijn genoeg andere goede messen. Het is de bouwsteen van alles: mijn mes is als mijn kind.'*

2. Een nieuwsgierige geest

Chef Eriko Kishimoto: *'Als iets goed ruikt, er goed uitziet en goed aanvoelt, durf ik het in mijn mond te stoppen. Ook wanneer ik een plant niet ken, vertrouw ik mijn eigen zintuigen. Ik ben als een kind. Door niet bang te zijn ontdek ik nieuwe smaken. Ik doe dit echter alleen wanneer ik gezond ben. Als ik bijvoorbeeld verkouden ben en niet kan ruiken, word ik ook ingetogener in de keuken. Dan vertrouw ik mezelf niet meer. Dus mijn advies is: wees nieuwsgierig en gezond.'*

3. Goed zout

Geluidskunstenaar Yuji Tsutsumida: *'Een Japans gezegde luidt: zolang er zout is, kan ik drinken. En zolang ik kan drinken, kan ik leven. Dat is mijn advies.'*

4. Eén stuk mooi servies meegenomen van huis

Tomoko: *'Altijd als ik op reis ga, reis neem ik een mooi serviesstuk mee. Ik geloof dat eten lekkerder is als het mooi wordt gepresenteerd. De connectie tussen eten en servies heb je hier jammer genoeg niet. In Japan bestaat de filosofie dat er voor ieder gerecht een ander geschikt bord is. Dat is misschien wat ingewikkeld om na te streven, maar één bord waar je gelukkig van wordt kan heel veel betekenen voor je levensvreugde.'*

5. Durf jezelf te bevragen

Eriko: *'Veel van de dingen die we eten, eten we routineus. Hier in Nederland worden bijvoorbeeld veel aardappels gegeten. Misschien denk je dat je de smaak van de aardappel wel kent, omdat je 'm vaak hebt bereid en in je mond hebt gestopt. Misschien denk je bij het eten van de aardappel: deze aardappel is lekker, of: deze aardappel is eetbaar. Maar hoe vaak vergelijk je de aardappel van vandaag met de aardappel van gisteren? Hoe anders is je waarneming vandaag dan je voorgaande waarneming? Het herkennen van het kleine verschil tussen de aardappel van het verleden en het heden is een kwaliteit die ervoor zal zorgen dat je de rest van je leven goed zult eten.'*

Kort interview met Tomoko over workshop Miso maken:

<https://www.youtube.com/watch?v=-7MRr4Zp01E>

Op 13 juni gaf Tomoko samen met wetenschapper Guido Camps een Oerol-College op het festivalterrein Westerkeyn. Een Oerol-maker en een wetenschapper, geselecteerd door de Waddenacademie, ontmoeten elkaar in een college-setting. Aan de hand van het project/thema dagen de maker en de wetenschapper elkaar en het publiek uit om mee of juist anders te denken.

Guido Camps is een senior onderzoeker @WUR en @OnePlanet Research Center op het gebied van voeding en Artificial Intelligence, sensor-ontwikkeling om voedselinname te bepalen en MRI visualisatie van digestie. Hij studeerde diergeneeskunde in Utrecht, AI in Nijmegen, Data Science/Information Technology aan Harvard University en deed zijn promotieonderzoek op het gebied van voeding aan de Wageningen University.

Direct na Oerol vlogen de Japanse meesterkok en *food artist* weer terug naar Japan, en gingen de andere leden van het team: Tomoko, technisch directeur Yutaka Endo, directeur producties Yayoi Manabe en geluidskunstenaar Yuji Tsutsumida direct aan de slag in **galerie Lugtje** in de Amsterdamse Pijp. Met heel veel zorg en gevoel voor detail werd de ruimte omgebouwd tot de gedroomde locatie voor reprises van de voorstelling **HOME**.

HOME (reprise)

De creatie van HOME vond plaats in 2016, waarin Tomoko regisseerde, choreografeerde in Nauwe samenwerking met danser en choreograaf Ema Yuasa, het decor ontwierp in samenwerking met technisch directeur Yutaka Endo, muziek componeerde en video's maakte.

Ema Yuasa in **HOME** © Tomoko Mukaiyama

HOME is een dans- of installatievoorstelling geënceneerd in een woonhuis. Het vluchtelingenprobleem overheerst in Europa en is een belangrijke ingrediënt van het nieuws wat ons dagelijks via de media bereikt. Voor vluchtelingen is het woord 'thuis' (voorgoed?) van betekenis veranderd. Voor sommigen is het onduidelijk waar thuis is, of waar thuis zal zijn in de toekomst.

Wat betekent 'thuis' voor ons? Het is een woonplaats in de wereld, een huis, een oorsprong, een beschutte of veilige plek afgesloten van de buitenwereld, of een innerlijke wereld. Thuis is een microkosmos alleen voor de mensen die er wonen, een *safe place* waar we ons kunnen terugtrekken. Vanuit ons thuis kijken wij naar de buitenwereld.

HOME is geïnspireerd op het huisaltaar in Japan. In bijna ieder Japans huis is een altaar in of dichtbij de keuken, een symbolische plek die verbinding legt met een andere dimensie. Er worden duizenden verschillende Goden aanbeden met het offeren van groenten, fruit of bloemen. Ook is het een plek om te praten met de doden. Het altaar is een heilig element in het huis waar leven en dood elkaar kruisen.

In *HOME* wordt een huiselijke woonkamer gecreëerd in een bestaande ruimte. Er is een bed, een stoel, een raam, een deur en een spiegel. De kamer is een persoonlijke confrontatie met een herinnering aan thuis of aan vroeger. De toeschouwer komt thuis in zijn eigen huis, thuis

bij zijn moeder, maar ook thuis bij zijn eigen ziel. Het huisje is een klein heiligdom dat verwijst naar het verleden, het heden en de toekomst.

In de kamer danst Ema Yuasa (voormalig NDT). Een televisie brengt ons in contact met de actualiteit in de buitenwereld.

Aanvankelijk was gepoogd om in samenwerking met DOOR Foundation de voorstelling te presenteren in het voormalige Compagnietheater, totdat bleek dat de eigenaar van het pand de gebruiksafspraken met DOOR Foundation op het allerlaatste moment beëindigde. TMF had in het Compagnietheater een iets groter publieksbereik kunnen realiseren, maar de intimiteit van galerie Lugtje had inhoudelijk verreweg de voorkeur. Bijkomend voordeel was dat de technisch directeur van de voorstelling, Yutaka Endo, tevens de galeriehouders van Lugtje is.

Op drie van de vier dagen werd tweemaal per dag gespeeld, om 16:00 uur en om 20:00 uur. Alle 7 voorstellingen (maximale capaciteit: 22 bezoekers per keer, op vier dagen werd er twee keer per dag gespeeld) waren uitverkocht, en ontvingen warme reacties van het publiek.

Kamila Kunda, een van de bezoekers, schreef een enthousiaste recensie op haar Instagram-pagina:

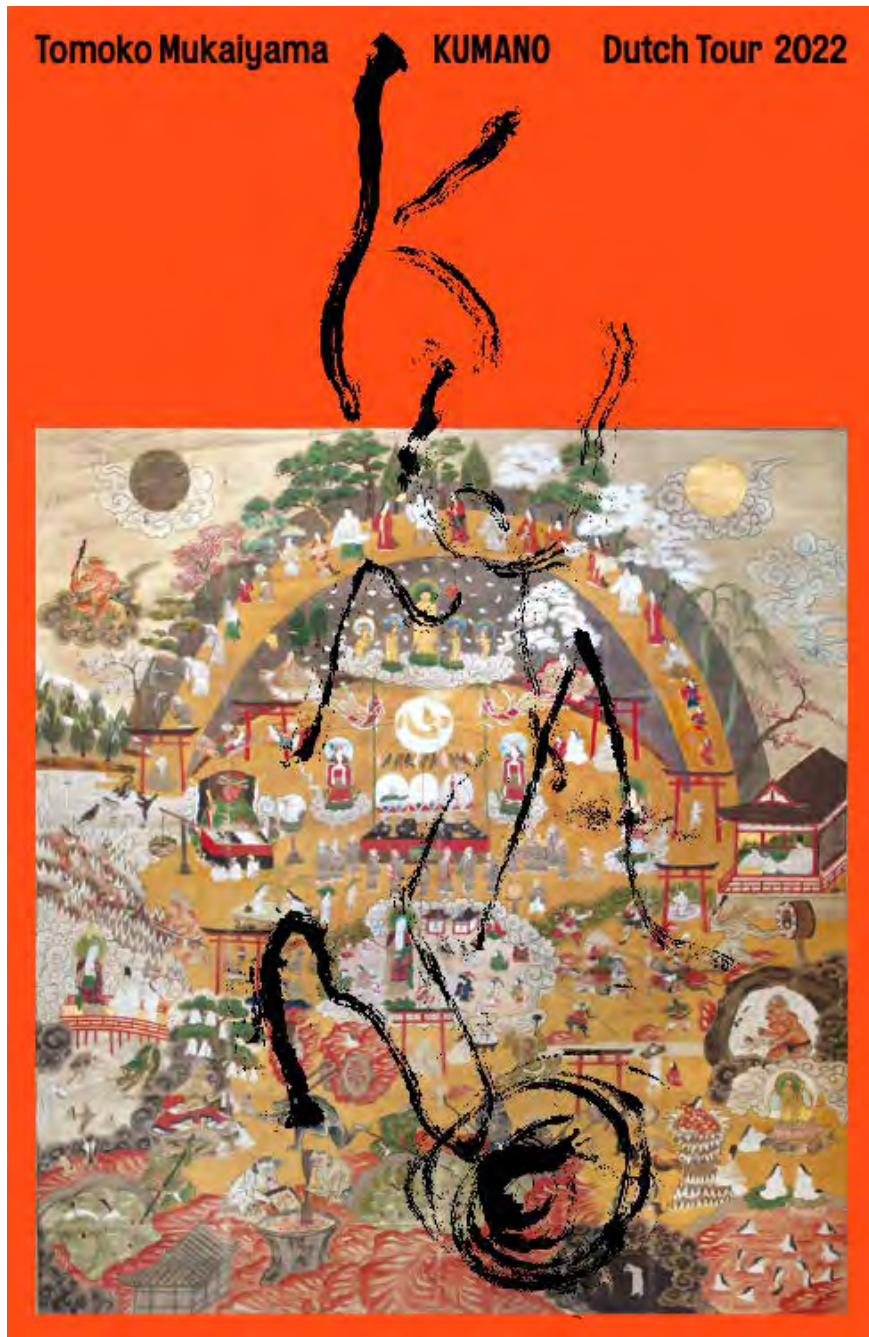
'Home' by Tomoko Mukaiyama with the sole dancer Ema Yuasa is a feast for the eyes as well as emotions. Taking place in one room, it is about one woman's travel through different stages of her life. Sometimes oppressed by her culture and social norms, at other times seeing them as an inspiration for outbursts of creativity, she needs to establish, and re-establish anew, a relationship with herself, her emotions, her body, her mind, her past and presence. I found it deeply intimate, visceral and open for interpretation. I was thinking about the constant battle within us between nature and nurture, and about how much of what's familiar around us actually helps us and how much clips our wings and prevents us from being our authentic selves. What does authenticity mean? What does it mean: "be yourself" or "know yourself"? What is self? Is self a home and can home be a prison? Do we all want to belong or do some

of us prefer to drift through life as mirrors, merely reflecting other people's emotions, their values and norms of behaviour? Are we constantly wearing masks, even when we are alone?

The performance is full of melancholia, sometimes reflecting 'mono no aware', so prevalent in Japanese culture (irrespective of the cherry blossoms season), atmospheric and personal as Banana Yoshimoto's novels are for me. It brought memories of wonderful performance "Hisoku" with veteran Butoh dancer Ima Tenko I saw once in Kyoto. Images of Ema Yuasa in the winter - on photographs and the television screen - made me think, on the other hand, of Korean film "Moonlit Winter", in which the protagonist played by Kim Hee-ae travels to Hokkaido to be faced with her unfulfilled love and herself from the past. Beautiful music and incredible dancing made a big impression on me. "Home" is the performance that will stay with me and which I will be coming to in my thoughts. For 45 minutes I felt at home at a difficult to explain, emotional level.'

Tomoko was erg geraakt door Oekraïense bezoekers van de voorstelling, komende uit Frankrijk en Duitsland, die aangaven dat ze HOME graag zouden terugzien in Kiev, zodra de oorlog is beëindigd.

Van 4 t/m 10 juli, dagelijks van 13:00 tot 18:00 uur, was er in Galerie Lugtje de expositie **After HOME** te zien. De expositie gaf bezoekers de gelegenheid om de vele prachtige details van het 'huiskamerdecor' van de voorstelling van heel dichtbij te ontdekken.

Van **KUMANO**, de voorstelling die in Japanse versie al in 2021 in première ging in *Aichi Prefectural Art Theater* in Aichi, Nagoya, Japan, werd in 2022 een speciale versie voor het Nederlandse publiek gemaakt, die op 1 september voor het eerst werd uitgevoerd in De Duif in Amsterdam, voor een uitverkochte zaal. De tournee ging verder naar het Korzo Theater in Den Haag en De Oosterpoort in Groningen, en de voorstelling zal in 2024 in Parijs worden hernomen. Materiaal uit de voorstelling **KUMANO** zal tevens onderdeel zijn van de film **mother** waarvan de creatie al werd aangekondigd in TMF's plannen voor 2021-2024.

KUMANO is een spirituele reis, een installatievoorstelling waarin gebruik wordt gemaakt van film in een hybride van documentaire en fictie, en *live* door Tomoko uitgevoerde muziek. De voorstelling is gebaseerd op het verlangen via muziek, geluid en beeld een wereld te creëren van gevoel en verbeelding die de herkenbare stabiele werkelijkheid van pianist, cineast en aanwezig publiek tegelijkertijd ondersteunt en overstijgt. De stad Shingu ligt aan de rivier

Kumano waar de oude middeleeuwse pelgrimsroutes die daar samenkomen naar vernoemd zijn: Kumano-Kodo. Tomoko's jeugdherinneringen vormen een belangrijke inspiratie voor deze voorstelling.

De voorstelling wordt in het Japans gesproken, en via het programmabladd, in een bijzonder ontwerp van Simo Tse, kon het publiek de Engelse vertaling teruglezen.

scenografie van **KUMANO** in De Duif, Amsterdam © Tomoko Mukaiyama & Reinier van Brummelen

Tomoko in **KUMANO** © Tomoko Mukaiyama & Reinier van Brummelen

In de voorstelling klinkt muziek van:

J.S. Bach: - *orgelsonate No. 4, 2^e deel, BWV 528* (gearrangeerd door August Stradal)
Maxim Shalygin: *Prelude No.1, No.4* (2005)
Claude Vivier: *Shiraz* (1977)
Maurice Ravel: *Piano Concerto in G major* (1931) een deel van *adagio assai*
Tomoko Mukaiyama: *After Rameau No.1, Yellow* (2021)

Tomoko in KUMANO © Tomoko Mukaiyama & Reinier van Brummelen

Tar and Feathers (reprise)

Het Nederlands Dans Theater vierde de 75^e verjaardag van choreograaf Jiří Kylián met uitvoeringen van drie invloedrijke creaties als bespiegeling van zijn artistieke visie door de tijd heen. **Tar and Feathers** (2006), *Gods and Dogs* (2008), en *Bella Figura* (1995) werden gecreëerd voor Nederlands Dans Theater en staan garant voor Kyliáns buitengewone vakmanschap, zijn poëzie, zijn bijdrage aan de dans en de ontwikkeling van NDT. Tomoko participeerde als pianist en improvisator vanaf de oorspronkelijke creatie van **Tar and Feathers** en voerde de voorstelling door de jaren heen regelmatig uit in binnen- en buitenland. Ditmaal in een reprise-tournee met NDT in Nederland.

Eén van de beelden van Tar and Feathers 2022 © Joris-Jan Bos

'Fraai hoe de nieuwe generatie topdansers van Nederlands Dans Theater, die Kylián nooit als artistiek leider (1975-1999) of huischoreograaf (tot 2009) heeft meegemaakt, exact weet hoe ze zijn hints naar de kwetsbaarheid van de mens in motoriek moeten vangen, zonder expliciet te worden. Kylián verwijst nooit concreet naar gekte, ziekte of drama. Hij koestert het mysterie.'

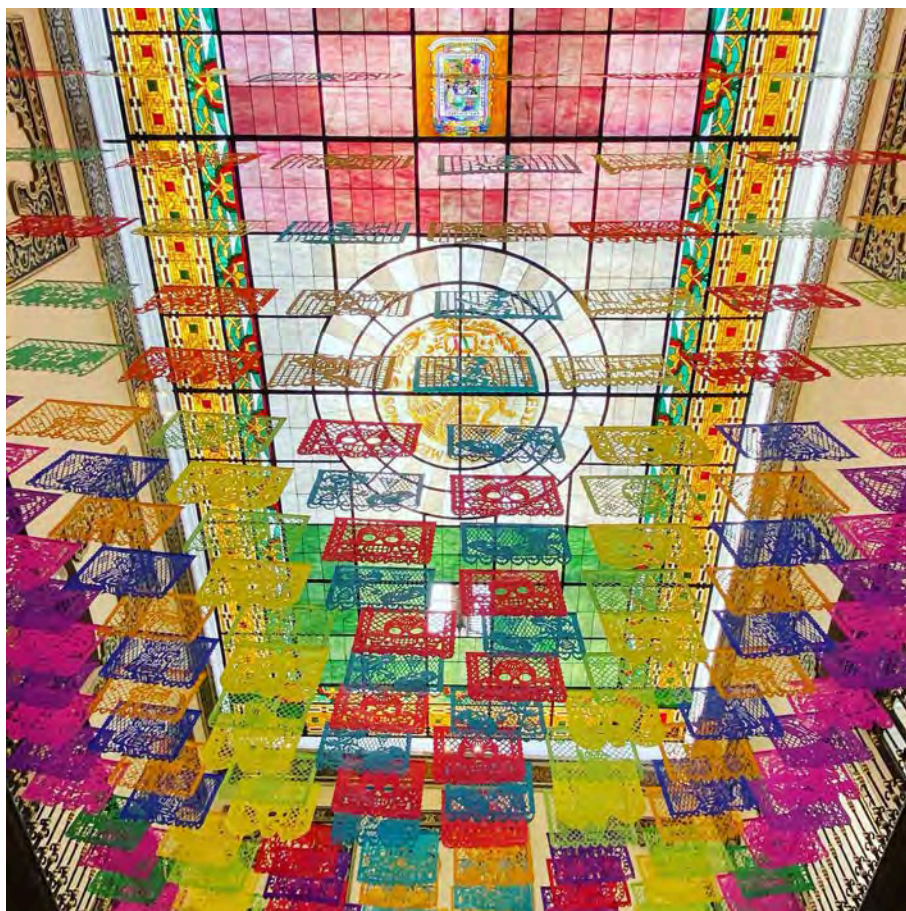
schreef Annette Embrechts in de Volkskrant

en:

'Kyliáns bijzondere aandacht voor schoonheid zou je bijna ouderwets kunnen noemen. Dat wil niet zeggen dat er geen rauwe randjes aan zijn balletten zitten. In Tar and Feathers (2006) improviseert pianiste Tomoko Mukaiyama op Mozart aan een torenhoge vleugel, die zoals de paarden en olifanten van Salvador Dalí op enge dunne poten staat.'

schreef Sander Hiskemuller in Trouw

De serie van 20 voorstellingen in Nederland met participatie van Tomoko in Den Haag, Amsterdam, Heerlen, Rotterdam en Utrecht werden bezocht door 20.023 bezoekers, met overal volle zalen. TMF trad op als coproducent en financierde de pianotechniek.

versieringen voor Día de Muertos in Guanajuato, Mexico © Tomoko Mukaiyama

Op 29 oktober, kort voor Mexicaanse *Día de Muertos*, waarvoor de Mexicanen traditioneel altaren versieren met geurige bloemen, en dranken en voedsel klaarzetten om hun geliefde doden te eren, trad Tomoko aan op het *Festival Internacional Cervantino*, in Guanajuato, México. In de kerk met de klinkende naam *Templo de la Compañía de Jesús del Oratorio de San Felipe Neri* gaf zij een intieme uitvoering van **Canto Ostinato** voor piano solo. Zo bouwt zij door de jaren heen verder aan een lange en unieke internationale serie uitvoeringen van het in Nederland wereldberoemde werk van Simeon ten Holt.

50 FIC

JAPÓN · PAÍSES BAJOS

TOMOKO MUKAIYAMA

Recital de piano

OCT 29 Música

17 h Templo de la Compañía de Jesús Oratorio de San Felipe Neri (Pinacoteca)

Sigue las transmisiones por

    @cervantino contigo en la distancia

PROGRAMACIÓN
SUJETA A CAMBIOS

GOBIERNO DE
MÉXICO

CULTURA
SECRETARÍA DE CULTURA

    gob.mx/cultura

Agata Zubel - Piano Concerto no. 2

Ondertussen had Tomoko zich voorbereid op een nieuw huzarenstuk: de uitvoering van Agata Zubel's Piano Concerto no. 2, voor twee piano's, bespeeld door één pianist, en voor sinfonieorkest. Special gecomponeerd voor, en opgedragen aan Tomoko, in opdracht van het London Philharmonic Orchestra.

Agata Zubel is zowel componist als vocalist, bekend om haar unieke vocale bereik en een van de meest interessante figuren in de Poolse hedendaagse muziek. Geboren in Wrocław in 1978, studeerde ze cum laude af in de zuidwestelijke Poolse stad, waar ze zowel compositie als zang studeerde. Ze heeft vele prestigieuze concoursen gewonnen, zowel voor haar composities als vocale uitvoeringen.

Agata Zubel © Lukasz Rajchert

Het Londense orkest omschrijft haar als *'een componist voor wie het belangrijkste element exploratie is'*. Ze werkte met de Los Angeles Philharmonic, Seattle Symphony, Staatsoper Hannover, SWR Radio, Deutschlandfunk, Westdeutscher Rundfunk, de Nationale Opera in Warschau, Klangforum Wien, MusikFabrik, Ensemble InterContemporain, London Sinfonietta, Ictus, Eighth Blackbird, Seattle Chamber Players en vele anderen.

Principal Conductor Edward Gardner, Tomoko Mukaiyama on two pianos, and the London Philharmonic Orchestra perform Agata Zubel's Piano Concerto No. 2 © London Philharmonic Orchestra

Richard Fairman schreef in The Financial Times met veel bewondering over de ongekende virtuositeit van Tomoko op twee vleugels in dit *'unusually adventurous programme'*:

'It opened with the premiere of a new piano concerto by the Polish composer Agata Zubel, a near half-hour of sonic exploration. The work's unique selling point is that the soloist plays two pianos, one tuned a quarter-tone lower than the other. This reflects Zubel's interest in microtonal music, though the maximum impact is only heard when both pianos are being played simultaneously. The framework is a standard classical concerto, into which Zubel pours whirlwinds of sound and an intriguing, eerie slow movement. Tomoko Mukaiyama was the soloist.'

Eén van de donateurs van het befaamde Britse orkest schreef:

'Not just another thrilling LPO concert, but a world premier, which, after about half a century of my anticipation, was a gift from the Gods - taking the form of a two-piano concerto? Exquisite millisecond by millisecond aural sensibility, by, unbelievably, a composer - Agata Zubel? A sensibility shared with pianist Tomoko Mukaiyama and with Ed Gardner conducting. Indeed what acumen by the LPO: More please!'

Het concert in de Londense Royal Festival Hall werd bezocht door 1.395 bezoekers, een uitverkochte zaal.

De release van een live CD wordt voorbereid, en het werk wordt hernomen op het beroemde Warsaw Autumn / Festival Warschauer Herbst in 2023.

Swan Lake, de coproductie uit 2020 met Club Guy & Roni en Slagwerk Den Haag, werd op 1, 2 & 3 juni hernomen in het theater La Rose de Vents in Lille, Frankrijk.

De tentoonstelling **Gift Gift** in Hachinohe Art Museum in Hachinohe, Japan werd van 1 januari t/m 20 februari aldaar voortgezet.

DEC5 surprise @Tropenmuseum

Elk jaar organiseert Tomoko een alternatief voor het traditionele Sinterklaasfeest in Amsterdam, onder de naam DEC5. In 2021 zou er in het Muziekgebouw een speciale editie van **Super T Market: DEC5** plaatsvinden, een samenwerking van Nederlandse musici en beeldend kunstenaars, choreografen, Japanse *food artists*, musici en andere participanten. **Super T Market** is een hedendaagse agora waar kunstenaars en publiek elkaar kunnen ontmoeten. Helaas werd die toen door de continue onzekerheid en Covid-restricties afgelast.

Zo ontstond het idee voor een variant: een samenwerking met het Tropenmuseum, om een levendige avond te organiseren waarin diversiteit en inclusie centraal staan.

DEC5 SURPRISE Tropenmuseum x Tomoko Mukaiyama is het eerste project in een nieuwe serie van TMF waarin diversiteit en inclusie het vertrekpunt zijn voor inhoudelijke en organisatorische samenwerkingen, en waarin het publiek geïnspireerd wordt om samen te komen en te participeren.

publiciteitsbeeld DEC5 surprise - ontwerp: Simo Tse

Diverse musici, makers en denkers namen het volledige **Amsterdamse Tropenmuseum** over op pakjesavond.

Samen met Tomoko's muzikale vrienden: Chloë Abbott, Claron McFadden, Dominique Chabot, Jonathan Bonny, Tatiana Rosa, Yung-Tuan Ku en Marc Alberto werd de compositie **Coming Together**, een politiek geladen werk van de componist en pianist **Frederic Rzewski** (1938-2021) uitgevoerd, als centrale muzikale belevenis. Rzewski schreef dit werk als reactie op de **bloedige opstand** in de **staatsgevangenis** van **Attica** (New York, Verenigde Staten) in 1971 en benadrukt hiermee dat ook klassieke muziek zich kan uitspreken tegen onrecht.

Rzewski haalde zijn inspiratie uit een brief van Samuel Joseph Melville, een van de leiders van deze historische **Attica prison riots**, die streed voor menselijke behandeling van de gevangenen die als beesten werden behandeld, mede vanuit **racistische perspectieven**. Melville was geradicaliseerd nadat hij als bankier in Zuid-Afrika in aanraking was gekomen met Apartheid, en kwam in de gevangenis na activistische bomaanslagen in de VS in 1969.

De avond werd verder gevuld met het werk van getalenteerde deelnemers, bestaande uit verschillende generaties en culturele achtergronden, met muziek, gastronomie, workshops, poëzie, fotografie en meer. Er werd gedanst en gelachen, maar er was ook ruimte om na te denken en te huilen wanneer nodig. Bij het tonen en bespreken van diepgewortelde tradities kwamen tal van emoties vrij op deze hybride viering waarbij samenkomen centraal stond.

verspreid over drie verdiepingen van het gebouw waren er de volgende activiteiten:

- Spontane openings sessie met Babs Gons en alle musici, waarin haar gedicht ***Doe het toch maar*** muzikaal werd omlijst.
- diverse dj sets met Dj Vox Supreme
- films over zwart verzet door Jessica de Abreu - The Black Archives, met grafische vormgeving van Simo Tse
- furoshiki-workshop met Naomi Montesinos Seravia
- workshop 'matching gifts' maken met design-antropoloog Tina Lenz
- workshop 'dichten met liefde, leed en lef' met dichter(es) Babs Gons
- The Black Archives met Lulu Helder, Isabelle Britto en Elisabeth Koning:
- *Zwarte Piet, Doe Maar Niet*: gesprek over de racistische karikatuur en het verzet hiertegen.
- *Cadeau, hoezo?* Onze koloniale erfenis: museumdocenten Sherline Sanches en Jessica Liori gaven een rondleiding door de expositie
- Het Afvalpaleis: ruilbeurs en inspiratiemarkt
- Otemba Sake: topkwaliteit sake bar
- Hinaichi Bento: verantwoorde en delicate Japanse snacks
- '*What is family?*' intensieve *make-over* van het traditionele familieportret door fotograaf Kiriko Mechanicus & Shoji, hair- & makeup artist
- speculaas bakken in de vorm van Indonesische Wajangpoppen met conceptueel kunstenaar Noa Jansma
- rituele gemaskerde rondtocht in het gebouw met maskers van Carmen Schabracq

DEC 5 om te dansen

Met zijn onverwachte combinaties van muziekstukken verrast dj Vos *Supreme* het dansend publiek steeds opnieuw. Deze avond ligt de nadruk op een brede waaier aan genres en laat hij zien dat muziek de meest uiteenlopende karakters kan vertolken. Beweeg mee en een muzikale reis door de tijd, geniet met klanken en spoken word.

DEC 5 om verzet te eren
Vertoning van archiefbeelden van (Zwart) verzet op het grote scherm. Samenstelling *Jessica de Abreu* (The Black Archives). Met graphics van *Silvian Ties*.

WINKEL / LICHTHAL

DEC 5 om in te pakken
Tijd: 19.00 - 22.00 uur

Bij cadeaus geven is het belangrijk hoe je doet, door de cadeau te verpakken, vergoet je het verpakkingsmateriaal. In Japan is daar veel aandacht voor: hoe meer licht, hoe beter. Veel Japanners gebruiken hiervoor furoshiki, inpakdoeken. Een furoshiki gebruikt je steeds opnieuw. Superduurzaam dus. Knoop hier onder begeleiding van *Naomi Montesinos Beravia* zoh bijlevende verpakking!

FEESTI (HOEKTOREN)

DEC 5 om te verrassen

Matchings gifts met kunstenaar Tina Lenz. Tijd: 19.00 - 23.00 uur

Kleine persoonlijke attenties geven groot effect. Hoe maak je een surprise op maat voor iemand die jij liefheeft? Design-antropoloog Tina Lenz helpt je op weg: welke emotionele eigenschappen dicht je de ontvanger toe? En welke waardeloze boodschap matcht daarmee? Kom als duo of alleen en stop jouw geniale gift in een schot of pfeef 'm met een zoen.

STUDIO, 'E VERDIEPING

DEC 5 voor dichters met liefde, leed en lef

Workshop gedichten met Babs Gons. Tijd: 19.45 - 21.00 uur
Jaarlijks maakt Sinterklaas vele poëtische penen los. Hoe schrijf jij een gedicht dat zowel zinnig als coning uit is en is het geen tijd om de 'goedaligman' zelf eens liefdevol op zijn plaats te zetten? *Babs Gons*, recente winnaar van 'De Johnny-oewerping voor podiumpodde', heeft een antwoord. Ze leert hoe de geest van creatief verzet kan inspireren om iets subtiel-scherp op te schrijven. Durf jij daarmee het grote podium op?

DEC 5 voor gesprek

Zwarte Piet, Doe Maar! Iem: The Black Archives (Nederlands).

Tijd: 21.00 - 22.15 uur
Wanneer ontstond Sinterklaas en waar komt zwarte piet vandaan? *Lulu Heider* (medeoprichter Zwarte Piet is Zwart Verzet), auteur *Sinterklaasge kom moer binnen zonder knecht!*, *Isabelle Bontje* (onderzoeker TRL) en historicus *Elisabeth Koning* spreken over de historische banktaar en het verzet hiertegen. Bezoekers krijgen korting bij de tentoonstelling *Foaling Bloesne/Zwarteheid Onder Open Komen in The Black Archives*.

CADEAU, HOEZO? & ONZE KOLONIALE ERFENIS

DEC 5 voor surprise-tours

De toeren met museumlocaties *Shirley Sanchez* en *Jessica Lijari*. Cadeau, hoezo? gaat over verwende ingekaderde, rituelen rondom geven en ontvangen, en antwoord op de vraag waarom mensen hun schenken zatten. Aan de hand van de expo *Duo Koloniale erfenis* waar je de sporen van het koloniale verleden in het sinterklaasverhaal en kun je meer te weten over het (on)verzet verzet hiertegen. Verzamelen: informatiepakket.

Cadeau, hoezo?

20.00-20.30 uur | 21.30-22.00 uur

Onze koloniale erfenis

19.45 - 20.15 uur | 20.30-21.00 uur | 22.00-22.30 uur

TWEDE VERDIEPING VOOR DE LIJF

DEC 5 om cadeaus te ruilen

Ruil- & inspiratiemarkt Iem Het Afvalpalet. Tijd: 19.30 - 22.00 uur

Soms krijg je zoiets cadeau waarvan je denkt... Perfect! Maar wel voor iemand anders. Of je ontwerpt iets wat je echt niet nodig hebt. Neem het mee om te ruilen zonder huilt.

Medewerkers van *Het Afvalpalet* (Dapperstraat) maken duurzaamheid tastbaar en praktisch. Zij inspireren je om low-budget praktische persoonlijke cadeaus te maken.

VOOR SABI SURINAME / BU LICHTHAL

DEC 5 om te groenten

In de jaren 90 besloot *Oemba Saka* dat het gedon moest zijn met de slechte sake in Nederland. Tot vandaag importeert het bedrijf premium kwaliteit naar Europa. Vanavond is het tijd voor de emancipatie van sake en wordt de Japanees rijstgraan voortaan ook gedroogd met een bord Italiaanse pasta en zonder kimono aan.

DEC 5 om te snacken

Op deze donkere najaarsdag geen stampot met worst.

Wakako Bawa presenteert heerlijke gerechten in fraai kleurcombinaties. Je bent wat je eet: deze heerlijke Japanse snacks bevatten alle voedingsstoffen, mineralen en vitamines die je vanavond nodig hebt. De verpakking van sukkertriet is biologisch afbreekbaar.

De avond werd bezocht door **294 enthousiaste bezoekers**, mensen uit verschillende leeftijdsgroepen, maar opvallend veel jongere bezoekers met allerlei achtergronden.

Come together bij DEC 5 SURPRISE!
Op zoek naar een eigentijds alternatief voor pakjesavond?

Tijdens deze hyperactuele Sinterwintervinden we nieuwe vormen van samenzijn. De bijdragen variëren van fel kritisch tot speels en ontspannend. Verwacht een bijzondere avond vol muziek, kunst, snacks, achtergronden, talks, workshops en surprises. Een van de hoogpunten is het optreden van media-initiatiefmaker Tomoko Mukayama. De Japanse pianist, beeldend kunstenaar, componist en regisseur speelt *Fredric Rzewski's Coming Together*.

Met: Tomoko Mukayama, Claren McFadden, Ojane Motivi, Dominique Chabot, Jonathan Bonny, Chloé Abbott, Tatiana Rosa, Kung-Tsun Ku, Carmen Schabroec, Noa Jansma, Shoy en Kiriko Mechanicus, Isabel Wang Postopidan, Babs Gons, Isabelle Kretz, Lulu Heider, Elisabeth Koning, Jessica de Abreu, The Black Archives, Tina Lenz, Het Afvalpalet, Dorien Smeets, Jessica Ligori, Naomi Montesinos Beravia en Vos Supreme.

#Japaginen voorbehouden

HOEKTOREN

DEC 5 om vast te leggen

Deze foto-studio rekent af met stereotypen. Hier ondergaat het traditionele familieportret een intensieve make-over. Fotograaf *Kiriko Mechanicus* en haar 5 make-up-artiest (S)H stellen zich een wereld voor waarin alternatieve gedragssamenstellingen vaker het podium krijgen. Schud die traditionele normen van je af, laat je transformeren en poseer!

LICHTHAL

DEC 5 om samen te komen

Tijd: 21.00 - 21.30

Deze muzikale vriendengroep speelt voor de gelegenheid *Coming Together*. De Amerikaanse componist *Fredric Rzewski* (1938-2020) schreef het als reactie op de bloedige gevangenisoptocht in Attica State Prison (New York, 1971). Een halve eeuw later heeft zijn werk helaas niets aan betekenis verloren. Initiatiefmaker *Tomoko Mukayama* benadrukt het belang van samenkomen in een tijd van individualisme en onverschilligheid. Met: Chloé Abbott, Claren McFadden, Dominique Chabot, Jonathan Bonny, Tatiana Rosa, Tomoko Mukayama, Kung-Tsun Ku.

DEC 5 om te versieren

Isabel Wang Postopidan is een Amsterdamse maker van Chinese-Ideense kunst. Met haar sieraden maakt deze Rzewski-alumnus versierstukken over identiteit, draagbaar. Tijdens de avond presenteert zij de complexiteit en poëzie van haar bestaan tussen samenstellingen. Welkom in de workshops en waar Wang belevingswereld aan de hand van ornamenten en voorwerpen.

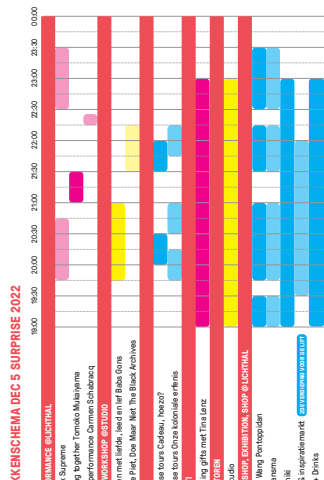
DEC 5 om te verwerken

Speculaasoppen zijn zo typisch Nederlands! Of ligt het genuanceerder? Veel van de speerpijlen in speculaas komen oorspronkelijk uit China, gebroeders van *Van Janama's* oma. Dat verbindt dit 'toe-Hollands' baksel aan ons koloniale verleden. Ontwepner *Janama* brengt dit verband in herinnering door speculaas te bakken in de vorm van Indonesische weggevoeren.

DEC 5 om te beschermen

Tijd: 22.15 - 22.25 uur

Voor haar werk verzamelt *Carmen Schabroec* verhalen en personages uit diverse mythen en tradities. Over de hele wereld zetten mensen makers in tijdens ceremonies. Schabroec creëert metten bloe watergeesten verjagen, zodat licht en vreugde weer ruimte krijgen. Bereid je voor op een griezelig ritueel.

Alle tentoonstellingen zijn de gehele avond geopend.

Alle tentoonstellingen zijn de gehele avond geopend.

Het was indrukwekkend om te zien en horen hoe dicht(er)es) en *spoken word artist Babs Gons* haar workshopdeelnemers aanzette tot het kiezen van gewaagde onderwerpen, en hen vervolgens stimuleerde en inspireerde om kwetsbare, strijdbare, poëtische, taalklankgevoelige gedichten te zien bouwen, die ze in de werkruimte deels voordroegen, en in de definitieve vorm op het podium volledig presenteerden. De saamhorigheid en de bevlogen sfeer die ontstond en de intensiteit waarmee werd voorgedragen, maakten vooral in de vooral in de intieme werkruimte veel indruk.

‘What is family?’ In de fotostudio van **Kiriko Mechanicus** en haar- & make-upstylist **Shoji** werd geëxperimenteerd met het concept ‘familieportret’ of ‘gezinsportret’ waarin alle traditionele regels overboord gaan, in een tijd waarin LGBTQ de ruime heeft gemaakt voor allerlei nieuwe vormen van familie-samenstelling. De fotostudio was steeds druk bezet, en er werd door het duo en de participanten vrolijk en lustig geëxperimenteerd met haar, make-up en poses.

Het typisch Nederlandse speculaas bestaat voornamelijk uit ingrediënten die worden gewonnen in de voormalige Nederlandse koloniën. **Noa Jansma** maakte speculaas in de vorm van Wajang-poppen, en maakt daar vervolgens een Wajang-poppenspel mee. Zo vertelt zij op een heel eenvoudige en doeltreffende manier iets over onze koloniale geschiedenis.

Maskermaker **Carmen Schabracq** heeft de Europese geschiedenis van het masker en de rituelen waarvoor maskers werden gebruikt in onze geschiedenis bestudeerd. Het team van Tropenmuseum was in eerste instantie bezorgd dat de door Carmen te maken maskers zouden worden geassocieerd met ‘het zwart geschminkte gezicht van Zwarte Piet. De traditie van waaruit Carmen de maskers maakt, is echter veel ouder dan het verhaal van Zwarte Piet. De maskers verbeelden fantasiefiguren en wezens, die ervoor dienden om de boze geesten te verjagen, voordat de winter komt.

Tijdens de workshop *matching gifts-maken* met **Tina Lenz** was goed te zien dat de deelnemers elkaar in een ontspannen sfeer inspireerden en snel ludieke ‘gifts’ bedachten en assembleerden.

Het door **The Black Archives** georganiseerde gesprek met de titel **Zwarte Piet, Doe Maar Niet** over de geschiedenis van Zwarte Piet en het Zwarte Verzet kon rekenen op een divers en uiterst betrokken groep participanten.

In de furoshiki-workshop van **Naomi Montesinos Seravia** werd de superduurzame Japanse methode van cadeaus inpakken met furoshiki, speciale inpakdoeken, gedemonstreerd. Een furoshiki gebruik je steeds opnieuw.

De medewerkers van Het Afvalpaleis (Dapperstraat) hadden een mooie ruil- en inspiratiemarkt gemaakt, met allerlei speelse suggesties voor hergebruik van materialen en voorwerpen.

Op vijf tijdstippen verzorgden museumdocenten Sherlien Sanches en Jessica Ligor rondleidingen in de expositie **Onze koloniale erfenis** en werd meer verteld over het verband tussen het koloniale verleden en het sinterklaasverhaal, en over het (creatieve) verzet hiertegen. Omdat de rondgeleide groepen niet al te groot waren, hadden de museumdocenten de gelegenheid om uitgebreid in te gaan op de vragen van het publiek.

Tussen al die activiteiten door was het druk bij de sake-bar van **Otemba Sake** die de betere Japanse rijstwijn schonk. Net zo druk was het bij **Hinaichi Bento** waar de heerlijkste Japanse snacks van de beste biologische kwaliteit in natuurlijke veelkleurigheid werden geserveerd.

hoogtepunt: uitvoering van *Coming Together* van Frederic Rzewski door Tomoko en ensemble © Sankrit Kulmanochawong

rituele gemaskerde optocht met maskers van Carmen Schabracq © Sankrit Kulmanochawong

speculaas-wajangpoppenspel van Noah Jansma - dj Vox Supreme

Hinachi Bento

deelnemers aan de workshop dichten presenteren

Babs Gons draagt voor uit eigen werk

furoshiki-workshop Naomi Montesinos Seravia

presentatie Het Afvalpaleis

Zwarte Piet, Doe Maar Niet over de geschiedenis van Zwarte Piet en het Zwarte Verzet

presentatie Het Afvalpaleis

Foto's © Sankrit Kulmanochawong

foto studio Kiriko Mechanicus & hair- & make up stylist Shoji & participanten

DEC5 surprise @Tropenmuseum: de samenwerking

De teams van Tropenmuseum en TMF kijken terug op een opwindende, ambitieuze, gedurfde en geslaagde samenwerking, en iedereen is blij met de enthousiaste participatie en reactie van het publiek. Zoals elke nieuwe samenwerking van organisaties met een compleet verschillend vertrekpunt was het even zoeken naar de juiste formules. Toch bleek dat beide organisaties hetzelfde doel nastreven: mensen verbinden met inhoudelijke programma's.

Het was voor TMF een uitdaging om een groot evenement te organiseren met het Tropenmuseum, op 5 december, een dag waarop de discussie over racisme, Zwarte Piet en slavernij toch jaarlijks weer oploopt.

Als research, omdat het hier ging om gevoelige en actuele zaken, had Tomoko gesprekken gevoerd met Ellen Ombre, schrijfster van Surinaamse afkomst, Shirley Keijzer, educatieadviseur en directeur van SEDU onderwijs en opvoedingsadvies, en Victor Koppe, (voormalig) advocaat gespecialiseerd in de verdediging van internationale terreurverdachten.

Eén van de participanten besloot dat zij/hij op geen enkele manier wilde worden genoemd of beschreven in een verband met Tropenmuseum, vanwege haar/zijn Caribische achtergrond en eigen geschiedenis met postkoloniale problemen. Er werden vele besprekingen en ontbijtvergaderingen gevoerd om dit onderwerp met de participanten te bespreken.

Na de rellen rondom de intocht van Sinterklaas en Zwarte Piet in Staphorst op 19 november, besloot een van de deelnemers dat zij zich terugtrok vanwege alweer een nieuw incident in de Zwarte Piet-discussie.

Het was ingewikkeld en vaak agenda-technisch onmogelijk om alle participerende kunstenaars bijeen te krijgen, en daarmee gezamenlijk te verhelderen hoe alle verschillende bijdragen samen een avontuurlijke avond zouden kunnen maken, een 'eenheid door verscheidenheid'.

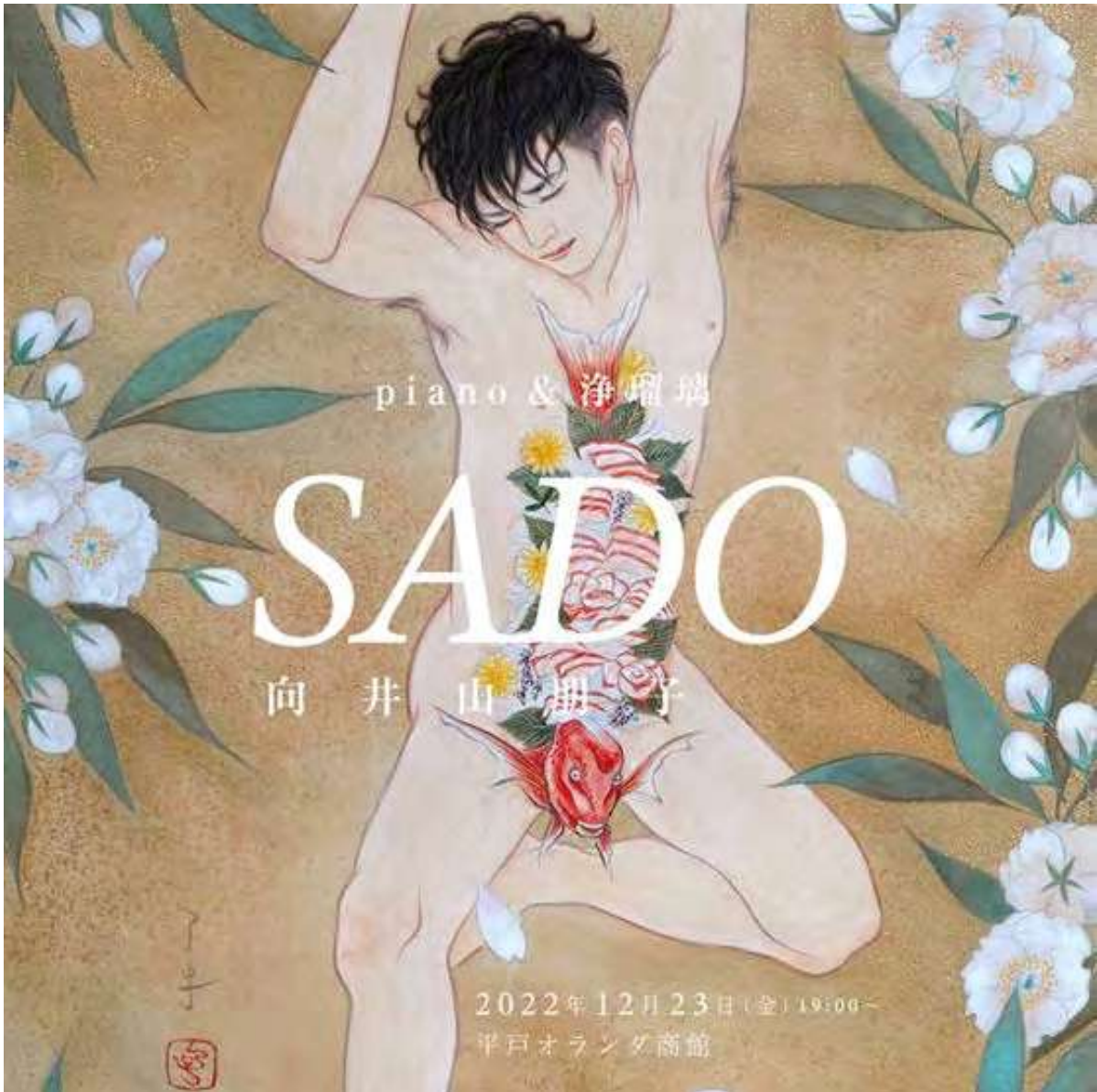
Het Tropenmuseum is een geschikte partner voor projecten met een focus op diversiteit en inclusie. Dit instituut wordt door sommigen gezien als het 'Eerste Meldpunt' voor discriminatie, juist omdat het museum zich expliciet heeft uitgesproken tegen racisme en discriminatie, waarbij men zich ook zeer bewust is van de eigen geschiedenis als koloniale instelling die

werd opgericht als onderdeel van een systeem van structurele ongelijkheid, uitbuiting en racisme.

De teams van TMF en Tropenmuseum hadden soms wat communicatieproblemen: TMF is gewend om snel te schakelen met een klein team, en Tropenmuseum is een grotere organisatie met meerdere verantwoordelijken. We hadden andere opvattingen over de aanpak van marketing en communicatie, en deden uiteindelijk beiden een compromis op dat gebied. Een dergelijk event op een enkele avond verschilt natuurlijk enorm van, grofweg gezegd, de gangbare museumcampagne. Eén en ander leidde tot een relatief grote tijdsinvestering van beide teams. We hadden gehoopt op meer bezoekers.

Toch concluderen Tropenmuseum en TMF samen dat dit een tijdsintensieve maar zeer vruchtbare start van een mooie samenwerking was. We onderzoeken wanneer we de volgende stappen kunnen nemen, en kijken daar met enthousiasme naar uit.

DEC5 surprise@Tropenmuseum werd mede financieel ondersteund door het Amsterdams Fonds voor de Kunsten: er was een subsidie voor **Super T Market Amsterdam x Tokyo** die in 2020 voor het eerst, en daarna nog eens twee keer door Covid werd afgelast. AFK gaf toestemming om de subsidie voor het project dat door uitstel allerlei gedaanteverwisselingen had ondergaan, te besteden aan **DEC5 surprise@Tropenmuseum**.

nieuwe productie: SADO

SADO is een theatervoorstelling waarin een verhaal wordt verteld met behulp van Joruri (Japans poppenspel), anime, elektronische muziek en installatie. De voorstelling heeft een lengte van ongeveer 60 minuten. Het verhaal gaat over geliefden die, hoewel in elkaars nabijheid, onbereikbaar zijn voor elkaar, opgejaagd als ze zijn door geesten en monsters. De voorstelling is geïnspireerd op Ango Sakaguchi's (1906-1955) novelle *In the Forest, under Cherries in Full Bloom*. De combinatie van verfijnde boeddhistische en shintoïstische esthetiek met de hilariteit van soap-opera onthult het grotere thema van het stuk: de diepgevoelde ervaringen die we opdoen in onze relatie met anderen, zoals die van schoonheid, genegenheid, intimiteit, lelijkheid, pijn, plezier, verlangen en eenzaamheid.

SADO is vernoemd naar het eiland Sado in de Japanse Zee. Het eiland is beroemd om Joruri, een specifieke vorm van Japans poppenspel. Onzichtbare zanger(s) en muzikant(en) ondersteunen de avonturen van levensechte poppen. De poppen worden gedragen door een in het zwart geklede poppenspeler, soms met en soms zonder gelaatsbedekking. De poppen

dragen kostuums waarin stokken verborgen zitten waarmee hoofd en ledematen gemanipuleerd kunnen worden.

Historische veranderingen - van de eenvoudige rol die poppen speelden in boeddhistische rituelen en shintoïstisch animisme tot hun bijdrage in complexe dramatische uitvoeringen - hebben hun sporen nagelaten en maken Joruri tot een blijvende bron van inspiratie voor kunstenaars en publiek. Tomoko is altijd geïntrigeerd geweest door de culturele rijkdom van Joruri en zocht naar een mogelijkheid om er iets mee te doen. Toen zij in 2021 Hachirobe Nishihashi ontmoette, meesterpoppenspeler van Bunya-Poppen theater op Sado, kwam alles samen. Hoewel het werk van Nishihashi onmiskenbaar deel uitmaakt van een lange traditie is hij overtuigd van het blijvende artistieke potentieel van poppenspel en van het belang van innovatie en experiment. Tomoko was onder de indruk van hoe Nishihashi tegelijkertijd een geweldige poppenspeler én acteur is die innovatieve performances creëert waarin nieuwe elementen van andere uitvoerende kunsten zijn opgenomen.

De structurele aspecten van Joruri - waarin muzikale, visuele, verhalende elementen en gestiek op elkaar inwerken - maken meerlagige betekenissen en esthetische kwaliteiten mogelijk. In die zin is SADO geen doorsnee poppenspel, het gaat om een dramatische voorstelling over de aard van interpersoonlijke relaties in alle fysieke, erotische, sensuele, psychologische en spirituele uitingen. De impliciete onwerkelijkheid en stilering van het poppenspel geven hier de expressieve mogelijkheden. De poppen kunnen van geslacht veranderen, in geesten en monsters veranderen, kunnen vliegen, kunnen liefhebben, kunnen sterven en herrijzen en scènes kunnen lieflijk of extreem gewelddadig zijn. De resulterende dubbelzinnigheid, van meegaan in die onwerkelijkheid en tegelijkertijd niet in staat zijn om dingen op het eerste gezicht te accepteren, geeft het publiek juist de mogelijkheid om de eigen gevoelens en reacties te verkennen.

De grote Joruri toneelschrijver Monzaemon Chikamatsu (1653-1725) is een andere inspiratiebron voor de creatie van SADO. Zijn beroemde stelling is dat *'kunst iets is dat in de kleine marge tussen het werkelijke en het onwerkelijke ligt.'* Een interpretatie zou kunnen zijn dat in kunst het onwerkelijke en het werkelijke door elkaar lopen. Een andere, dat Chikamatsu hier uitnodigt om de veronderstelde stabiliteit van grenzen te betwifelen. Voor Tomoko en Nishihashi vormen beide interpretaties belangrijke motieven bij het ontstaan van SADO. In de voorstelling presenteert Nishihashi de interactie tussen pop en poppenspeler dan ook als een wederzijds spel van bewegen en bewogen worden, zonder binaire interpretaties van dominantie en onderwerping of van gendergerelateerde machtsverhoudingen. Het publiek zal in detail ervaren hoe poppenspeler en pop hun relatie tot het uiterste drijven; niets kan terloops of vaag zijn, met grote precisie gaat er het erom wat te doen, hoe te bewegen en hoe te gebaren.

meesterpoppenspeler Hachirobe Nishihashi © Tomoko Mukaiyama

Anders dan in traditionele Joruri is er in de voorstelling geen zang waarin het verhaal verteld wordt. In plaats daarvan verruimt kunstenaar en animator Ryoko Kimura de scène door middel van anime-achtige beelden die het verhaal op een andere manier vertellen en

becommentariëren. De kostuums van Harumi Nishihashi onderstrepen het specifieke karakter van elke pop. Zowel de elektronische muziek van Tomoko als de installatie van Yutaka Endo ondersteunen de gebeurtenissen en versterken de gevoelens die de personages op het toneel ervaren. Net als in het westerse klassieke verhaal in opera en theater, is de vrouwelijke rol heel vaak een stereotype: moeder, vrouw, maagd, hoer of heks. Het is precies hetzelfde in Joruri. SADO doorbreekt deze traditie door met werk van de feministische kunstenaar Ryoko Kimura die gespecialiseerd is in het schilderen van mannelijk naakt.

De eerste fase van de creatie werd mede gefinancierd door Multus. De voorstelling werd in Japan ontwikkeld in diverse werkperioden van mei t/m december. Op 23 december werd de eerste voorstelling in Japan gespeeld op een wel heel bijzondere locatie, het gebouw van de voormalige allereerste Nederlandse handelspost in Japan, op het eiland Hirado in de buurt van Nagasaki. Het gebouw heeft een illustere geschiedenis. Op 19 april 1600 kwam het karveel *De Liefde* als eerste Nederlandse schip aan in Japan. De Nederlanders slaagden erin handelsbetrekkingen met Japan aan te knopen en kregen een handelspost op Hirado toegewezen. Hier bouwden ze de handel verder uit, tot Japan zich begon af te sluiten van de buitenwereld. Na een reeks incidenten werden de Nederlanders gedwongen te verhuizen naar het kunstmatige eiland Deshima, waar ze gedurende twee eeuwen als enige westerse natie handel mochten drijven met Japan.

De voorstelling werd helaas maar door een klein publiek bezocht, onder invloed van de barre weersomstandigheden. Zelden sneeuwt het op Hirado, maar nu waren de wegen bevroren en lag er een dikke laag sneeuw. Daardoor zegden velen het bezoek aan de voorstelling af. Toch was het een mooie gelegenheid om deze nieuwe voorstelling voor het eerst aan het publiek te tonen. In 2023 gaat SADO op tournee door Nederland, en zijn er voorstellingen in Krakow, Polen. Meer over SADO in het jaarverslag van 2023.

Vorbereiding nieuwe projecten voor de periode 2023-2024

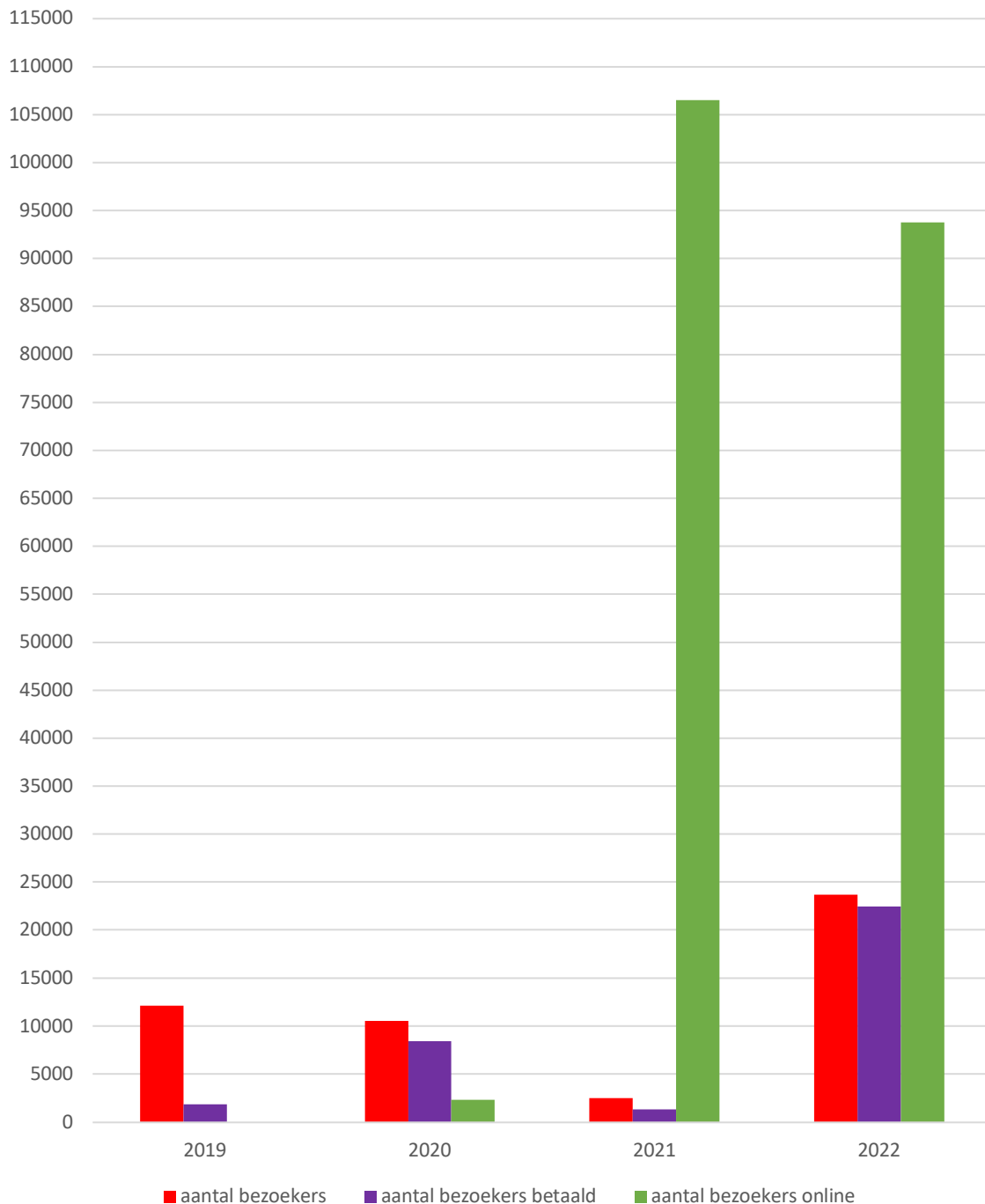
Delirium wordt een nieuw werk van componist Maxim Shalygin, gespeeld door pianisten Tomoko Mukaiyama, Antonii Baryshevskiy, Gerard Bouwhuis + Laura Sandee. Het heeft een bezetting van vier piano's en is onderdeel van de cyclus S I M I L A R. Hierin graaft klanktovenaars Shalygin diep in op de mogelijkheden van ensembles die geheel uit identieke instrumenten bestaan. *'Het idee is om de luisteraar geleidelijk in een staat van gewichtloosheid te brengen'*, aldus de componist over *Delirium*. De piano heeft een heel precieze aanslag, maar door ritmes voortdurend te laten verschuiven ontregelt Shalygin het gevoel van een duidelijke puls: zo creëert hij een meeslepende muzikale flow die vrij in de ruimte lijkt te zweven. De eerdere delen van S I M I L A R zijn *Lacrimosa* voor zeven violen, *Todos los Fuegos el Fuego* voor acht saxofoons en *Severade* voor negen cello's.

In 2023 concentreert TMF zich mede op verduurzaming van haar productieproces. Meer hierover in het jaarverslag van 2023.

Publiek en bezoekersaantallen 2022

Het jaar 2022 werd eerst nog gehinderd door een slechte start vanwege Covid: pas vanaf 25 februari waren alle beperkingen opgeheven. **TMF bereikte met 41 uitvoeringen totaal 23.703 bezoekers**, waarvan 22.480 betalende bezoekers.

vergelijking bezoekersaantallen 2019-2022

EAT op Oerol was een belangrijke activiteit waarbij 134 bezoekers werden bereikt, plus een groot geregistreerd aantal bezoekers die de installatie bezochten en kennis namen van het concept. Het terrein waar EAT plaats vond, werd op 17 juni bezocht door 978 bezoekers, en

op 18 juni 1.225 bezoekers. Velen van hen zullen de installatie bezocht hebben. Op 13 juni gaf Tomoko een Oerol College. Dit college werd bezocht door ongeveer 130 personen.

78 personen bezochten de expositie **after HOME**. De expositie **Gift Gift** die in 2021 startte, werd van 1 januari t/m 20 februari voortgezet in Hachinohe Art Museum. In de periode van 2 februari tot 20 februari was er vanwege de Covid-maatregelen een maximaal aantal van 60 bezoekers per dag. Het totale bezoekersaantal van de expositie in de periode van 3 november 2021 tot 20 februari 2022 bedraagt **13.089**.

Het belangrijkste online-bezoekersresultaat werd in 2022 gegenereerd door de distributie van de film **TWO - in transit Hara Museum** op YouTube waar inmiddels **93.763 views** werden geregistreerd.

Het publiek dat werd bereikt is een breed nationaal en internationaal publiek, in leeftijd variërend van 18 tot en met 80 jaar. Dit is het publiek dat TMF graag wil bereiken. Interessant is dat dit publiek meestal niet het 'gangbare muziekpubliek' is. De ambitie reikt uiteraard verder: bij voorkeur vergroot TMF het aandeel bezoekers onder de 30 jaar. In 2022 lukte dat met name met de uitvoeringen van **HOME** en **DEC5 surprise @Tropenmuseum**. Ook zagen we veel jongere bezoekers bij de voorstellingen met NDT.

Verdeling binnen- en buitenland, spreiding

30 uitvoeringen vonden plaats in Nederland, 1 in Londen, Groot Brittanië, 1 in Guanajuato, México, 6 in Japan, en 3 in Frankrijk, met coproductiepartner NNT. Eén uitvoering in Nederland werd afgelast vanwege Covid. Van de 30 uitvoeringen in Nederland waren er 11 uitvoeringen van eigen producties, waarvan 6 op reguliere podia en 5 op kleine niet-reguliere podia. 19 uitvoeringen vonden plaats in grote zalen met coproductiepartner NDT.

Het aantal uitvoeringen op podia in Nederland bedroeg dus ruimschoots meer dan 50%.

21.158 bezoekers bezochten de uitvoeringen in **Nederland**, en **2.545** bezoekers in het **buitenland**.

In de komende periode 2023-2024 zet TMF haar strategie voort om een steviger fundament te bouwen in de Nederlandse kunstwereld. We geloven in de vergroting van draagkracht tijdens samenwerking en uitwisselingen met partijen als *Oerol*, *Wonderfeel*, *Muziekgebouw Amsterdam* en *Tropenmuseum*, en boren zo nieuwe publieksgroepen aan. We werken verder aan een stevigere marketingorganisatie.

Opsomming van personen die de bezoekersaantallen hebben gerapporteerd

- 1 jan t/m 20 februari- Hachinohe Art Museum Hachinohe Japan: Kochi Nakata
- 2 april – Oude Kerk Amsterdam: Rafael Muller, publiekscoördinator
- 8 april – The Merchant House Amsterdam: Yayoi Manabe
- 29 & 30 april, 1 mei – Kochi, Japan: Megumi Kitayama – NPO Sutekinamachi Akaoka Project
- 7 mei - Kumamoto, Japan: Ryoko Baba, directeur
- 9 mei – Ukiha, Japan: Ryoko Baba, directeur
- 1 t/m 3 juni, Roubaix, Frankrijk: Wim de Vries, NNT
- 10 t/m 18 juni, Oerol: Marin de Boer
- 30 juni /m 10 juli: galerie Lugtje, Amsterdam: Yutaka Endo, directeur
- 1 september, De Duif, Amsterdam: Yayoi Manabe
- 9 september, Korzo Theater Den Haag: Shane Brumania, programmeur
- 21 september t/m 3 december, Nederlands Dans Theater: Nanda van Rossen
- 11 oktober, Groningen: Yoram Ish Hurwitz, programmeur
- 29 oktober, Guanajuato, Mexico: Toru Oono, directeur Japan Foundation, Mexico
- 9 november, Royal Festival Hall, Londen: Graham Wood, London Philharmonic Orchestra
- 5 december, Tropenmuseum Amsterdam: Rixt Hulshoff Pol - projectcoördinator

Strategie marketing en publieksbenadering & resultaten 2022

Tomoko's werken zijn interdisciplinair: soms is het een installatievoorstelling of een online film, en soms een concert. Ook de locaties die we bespelen zijn divers. Per presentatie kiezen we een specifieke aanpak. TMF gebruikt visuele communicatie als krachtig communicatiemiddel. Simo Tse en filmregisseur/cinematograaf Reinier van Brummelen zijn betrokken bij de vormgeving en YouTube-teasers. TMF heeft ook een lange lijst van internationale fotografen met wie we ideeën voor samenwerkingen delen. Een van de ideeën van ons marketingteam is om de combinatie van het professionele werkveld te presenteren en het persoonlijke leven van de artiesten te delen. De performancekunst, vooral de muziek, neigt ertoe abstract te zijn voor het publiek. De persoonlijke verhalen en achtergronden maken ze tastbaarder. Het marketingteam van TMF weet ons publiek visueel te inspireren en te raken met tekst.

TMF voelt zich verbonden met de sector en met haar **makers en (nieuwe) speelplekken**. We motiveren de marketingmedewerkers gezamenlijk op te trekken en krachten te bundelen. Tomoko zelf vertegenwoordigt niet alleen de rol van maker maar ook die van initiator en verbindt kunstenaars en speellocatie. Tevens stuurt zij de marketing- en communicatiemedewerkers aan. We zien alle betrokkenen als belangrijke **ambassadeurs** van onze producties. Daarnaast maken we gebruik van een aantal tools.

Het marketing- en communicatieteam wordt geleid door Tomoko, en bestaat verder uit marketing- en communicatie-experts **Willem Schenk**, **Quintin van der Spek** en grafisch vormgever **Simo Tse**. Tomoko is erg blij met de intensieve samenwerking met dit jonge, inspirerende en enthousiaste team. Allen hebben een internationale carrière, en veel ervaring

opgedaan in de promotie van kunst in het algemeen, en de podiumkunsten in het bijzonder. Om iets beter kennis met hen te maken voegen wij hier de korte biografieën toe.

Willem Schenk (1990, Nijmegen) works as a senior creative consultant specializing in the fields of brand strategy, immersive retail experiences and cultural programming. Schenk is based in Amsterdam (The Netherlands) and the Black Forest Region (Germany) proposing short- and long-term consultancy services for strategy, communication, event and product. From 2019-2023 Schenk operates as an in-house creative consultant at Selfridges Group (de Bijenkorf, a premium chain of Dutch department stores). He translates qualitative research into brand strategies, his presentations serve as the cradle for all communications: campaign photography for off- and online, window displays, in-store events, social content, and private labels. With futurist & design educator Lidewij Edelkoort, Schenk works in Paris and New York from 2012-2018. Collaborating with high-profile clients in Europe and the United States within luxury fashion, food & beverage, watches and accessories, and design exhibitions. Schenk holds a MA in Fine Art and Design from Sandberg Instituut Amsterdam and a BA in Fashion from Amsterdam Fashion Institute.

Quintin van der Spek is a music consultant with 25 years of experience in professional music, ranging from music producer to music critic, music director, and music supervisor for feature film, TV-series and advertising. Quintin founded Strange Sounds From Beyond, the leading festival for new music in The Netherlands. SSFB hosted shows in Holland, Morocco, Sweden, Belgium, Portugal, Germany, Spain and the United Kingdom. Besides founding SSFB, Quintin worked for one of the most renowned organizers of dance events in The Netherlands Apenkooi. Other organizations that Quintin worked for include platform for (pop)music 3voor12, Poppodium Victorie, NPO and Fonds Podiumkunsten.

Quintin also worked as a music producer for rappers Murda (3.5 million monthly listeners on Spotify), Fresku (250K monthly listeners on Spotify), Diggy Dex (600K monthly listeners on Spotify) & Shabazz the Disciple (Wu-Tang, 10K monthly listeners on Spotify).

Quintin has over 10 years of sales experience, gained at companies like Reed Elsevier and Geistlich (biomedical industry, Switzerland).

Quintin is currently working as a senior music supervisor for award-winning music agency for advertising Sizzer, doing the music supervision for brands like The Coca Cola Company, Virgin Atlantic, Grand Marnier and Milka. and as a freelance music supervisor, now working on the documentary Dr.B53 featuring Iggy Pop, Lonnie Smith and George Benson, directed by Emmy award winner Ed Barreveld (Canada), and for the short film DAMMI, directed by Yann Demange ('The Sound of Metal'), featuring Oscar winner Riz Ahmed, Isabella Adjani & Souheila Yacoub.

Simo Tse (b.1984 Australia, he/ him) is an artist, a graphic designer and an independent researcher. The notions of care and intimacy have been the underlying focuses in Tse's work and through resembling anecdotal and biographical fragments, they resulted in the forms of printed matter, moving image, installation and participatory art. A graduate from Sandberg Instituut, his work has been exhibited at UNSEEN Amsterdam, the Hong Kong International Photo Festival, the Kunsthall Charlottenborg in Copenhagen, and Het Nieuwe Instituut in Rotterdam.

Online

KANAAL	BEREIK 2021	BEREIK 2022
Facebook	5.217	5.372
Instagram	2.376	2.753
Twitter	2.621	2.607
Spotify	430 per month	333 per month
Nieuwsbrief	*2.836 Eng / 1.374 JPN	*2.919 Eng / 1.370 JPN

Op social media wordt het *privé leven* van Tomoko verweven, het publiek komt op die manier heel dichtbij de maker. Maar ook in de persbenadering wordt elke gelegenheid aangegrepen, steeds afgestemd op het te presenteren programma. In 2022

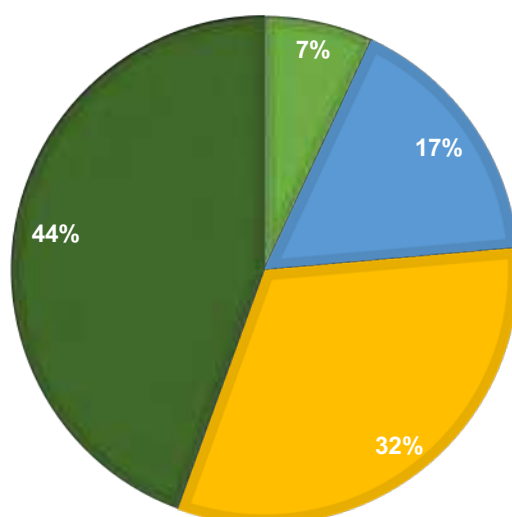
was met name een verhoging van het bereik via Instagram en de nieuwsbrief te zien.

Tomoko en marketing- en communicatie-experts Willem Schenk en Quintin van der Spek ontwikkelden in 2022 innovatieve campagnes waarin steeds een detail uit het maakproces of de betekenis van het werk werd uitgelicht. In 2022 werd voor het eerst geëxperimenteerd met het TMF-ambassador-network. Diverse 'ambassadors': participerende musici, dansers, vormgevers en marketeers zetten ieder persoonlijk een promotiecampagne op voor de uitvoeringen van HOME en Kumano. Om deze persoonlijke campagnes te professionaliseren kregen zij specifiek aangemaakt beeldmateriaal aangereikt werd hen een honorarium van € 100 p.p. betaald. We hebben de resultaten niet exact kunnen meten, maar de genoemde uitvoeringen waren in ieder geval uitverkocht.

Het marketing- en communicatieproces is echter nog steeds voor verbetering vatbaar. Tomoko vindt het belangrijk om het gehele proces zelf te leiden, en regelmatig komt zij daarvoor tijd tekort. De samenwerking met *Kavango marketing automation* bleek minder succesvol dan gehoopt. Tomoko en marketeers Willem Schenk en Quintin van der Spek zullen in 2023 weer een geheel nieuwe strategie uitwerken.

LEEFTIJDEN BEZOEKERS SOCIAL MEDIA

■ 18-24 ■ 25-34 ■ 35-44 ■ 45-55

De social media campagnes worden sinds 2021 voor Japan en Nederland splitst, en er wordt specifieke targeting toepast.

De hoogste piek in bezoekersaantallen op social media waren te zien op 2 april, toen het programma **Love Song** aangekondigd werd, zagen we op Facebook een bereik van 4.188 en 341 likes. De hoogste piek op Instagram was op 11 februari, waarin een photoshoot in Tokio werd gememoreerd. De post kon rekenen op een bereik van 5.121 en 230 likes.

Van de Facebook-volgers is 46% vrouw en 54% man. Bij de Instagram-volgers is 63% vrouw en 37% man.

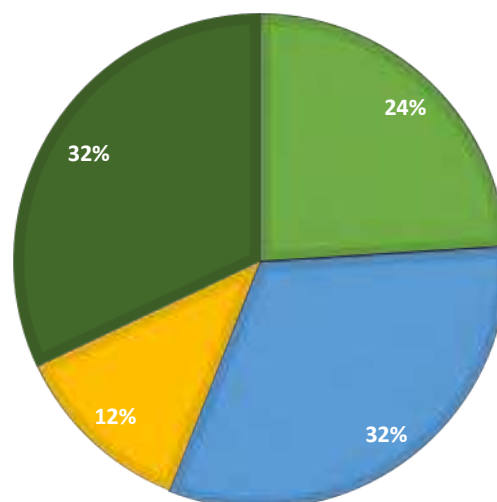
Op YouTube werden de diverse promotieclips 5.100 keer bekeken. De via de Japan Foundation uitgebrachte film **TWO - in transit Hara Museum** werd **93.763** keer bekeken.

Op Vimeo zagen we dit jaar 575 views, met name de films *Super T e-market 2021*, **TWO - in transit Hara Museum**-teaser, en de teasers van **A Live vol. 3** en **Vol. 1** werden het meest bekeken.

De online uitvoeringen geven Tomoko de kans om ook publiek te bereiken dat normaliter niet naar de concertzalen of theaters komt. De nieuwe marketingstrategie in ontwikkeling implementeert deze mogelijkheid. Met een nieuw CRM-systeem wordt de customer journey van de online bezoekers in kaart gebracht. Juist over de online bezoekers ontvangen we veel informatie, die we in een volgende fase kunnen inzetten. Vooral de bezoekers uit Japan zijn gemiddeld jonger dan 32 jaar. De interactiestrategie met deze groep wordt steeds beter ontwikkeld.

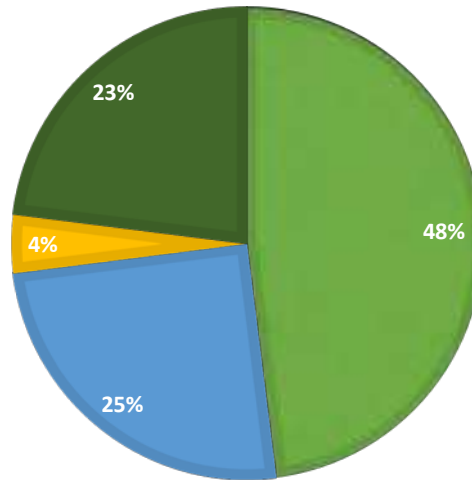
WOONPLAATSEN BEZOEKERS FACEBOOK 2022

■ Japan ■ Nederland ■ Mexico ■ overige landen

WOONPLAATSEN BEZOEKERS INSTAGRAM 2022

■ Japan ■ Nederland ■ Mexico ■ overige landen

Website

TMF maakt gebruik van de website met daarop de **agenda, informatie, organisatie, (portret)foto's, links naar social media, een archief** en een **tijdslijn**. Daarnaast adverteren we met digitale banners op andere relevante websites van samenwerkingspartners. De website werd in 2022 **17.915 keer** bezocht. Dat is 1.931 keer minder dan in 2021. De gemiddelde sessieduur was 2:13 min, tegenover 2:46 min. vorig jaar. Het aantal sessies per gebruiker bedroeg gemiddeld 1,4. Er waren 5.783 nieuwe gebruikers, tegenover 5.656 nieuwe gebruikers in 2021. In de komende tijd wordt onderzocht of er een nieuwe visuele identiteit en website kan worden ontwikkeld.

De site van Multus De website werd in 2022 **2.372 keer** bezocht. Dat is 3.672 keer minder dan in 2021. De gemiddelde sessieduur was 2:08 min, tegenover 1:20 min. vorig jaar. Het aantal sessies per gebruiker bedroeg gemiddeld 1,4. Er waren 5.656 nieuwe gebruikers, tegenover 3.665 nieuwe gebruikers in 2020.

De terugloop van bezoek aan de website heeft wellicht te maken met het verleggen van de focus van online in de Covid-periode naar offline in de post-Covid-periode.

Offline

Pre-events

Belangrijk zijn de 'pre-events'. Tomoko en haar samenwerkende kunstenaars/partners zijn flexibel in het leveren van "voortuitblikken". Deze performatieve uitingen sluiten veelal aan bij door anderen georganiseerde evenementen of vinden plaats op een locatie die een sterke connectie heeft met dat wat wij doen. Zo delen we eenzelfde filosofie en bereiken we gelijktijdig de doelgroep.

Press-releases

Aan de vooravond van een nieuwe productie organiseren we een press-release voor het persoonlijk contact met onze (media) partners. Normaliter nodigen wij hen bij ons uit voor een fysieke ontmoeting. Tevens maken we zelf videomateriaal met interviews en verslagen om te delen met derden. Het grote voordeel van onze goede persrelaties in het buitenland (Japan,

Taiwan, Mexico, Colombia etc.) is dat we hen kunnen inzetten om hun Nederlandse collega's te activeren.

Drukwerk

Onze vaste partner is grafisch kunstenaar **Simo Tse** (winnaar Hong Kong Young Design Talent Award). Voor iedere lancering wordt er een campagnebeeld en een aantal thumbnails en drukwerk/merchandise ontwikkeld. Onze stijl ademt ontwikkeling, is herkenbaar en heel erg van nu. Het drukwerk wordt gedistribueerd door externe partners. Tevens versturen we **ansichtkaarten** aan onze kennissen- en klantenkring. We hechten er waarde aan dat onze bezoekers zo iets tastbaars in handen krijgen.

Met name voor DEC5 surprise @ Tropenmuseum werd in 2022 een zeer uitgebreid pakket promotiematerialen gemaakt: zo werd bijvoorbeeld voor elke deelnemer een gepersonaliseerde thumbnail gemaakt, die zij konden gebruiken bij de promotie binnen het eigen netwerk.

Speellocaties

Een belangrijke deelfactor in het aanspreken van publieksgroepen is de samenwerking met onze speellocaties. De trend van delen in online-communicatie zet zich verder door. Voor de producties **Kumano** en **HOME** in Amsterdam werkten we ook weer met A0-affiches in de stad.

Tomoko, team en bestuur verheugen zich over de uitbreiding van het internationale bereik, met name in Japan. Het online bereik in 2021 was verrassend: het is interessant om hierop voort te bouwen in de komende jaren. Het marketing- en communicatieteam, bestaande uit Tomoko en marketing & communicatie-experts Willem Schenk en Quintin van der Spek, werkt er hard aan om met name het Nederlandse publiek te bereiken. De in crisistijd ontwikkelde online-benadering is nu onderdeel van de complete strategie: offline live in de zaal met publiek, en online in hoogwaardig beeld, geluid en vormgeving, worden onlosmakelijk met elkaar verbonden. De specifieke *branding* van Tomoko als merk en persoonlijkheid wordt verder uitgebreid. Zo maken we de 'kring' groter, vergroten we ons internationale bereik, en bereiken we eveneens publiek dat anders niet de weg naar de podia zou vinden.

De ontwikkeling van marketing en communicatie is en blijft een van de belangrijkste prioriteiten van TMF. In elk teamoverleg en elke bestuursvergadering wordt het besproken, en er worden intensieve sessies georganiseerd met marketing & communicatie-expert Quintin van der Spek, waarbij ook bestuursleden betrokken zijn. Tomoko neemt echter zelf de besluiten betreffende marketing en communicatie, op haar eigen manier. TMF ziet het als een noodzaak om Tomoko's projecten nog beter te presenteren aan en bekender te maken bij het Nederlandse publiek.

In 2023 introduceren we de OGSM-methode (objectives, goals, strategies, measures) en formuleren we kern-KPI's. (Kritieke Prestatie Indicatoren) om zo meer richting te geven aan het proces van marketing en communicatie. Daar was het in 2022 niet van gekomen.

Omgeving & inbedding

TMF is internationaal georiënteerd, maar werkt aan een uitbreiding van samenwerkingen en uitvoeringen in Nederland. Hoewel Tomoko een sterke binding voelt met Amsterdam en Den Haag, vervult TMF geen nadrukkelijke lokale functie. De verbondenheid komt met name voort uit de intensieve samenwerking met de Amsterdamse partners zoals het Muziekgebouw de Amstelkerk en De Duif/Stadsherstel, de Gerrit Rietveld Academie, galerie The Merchant House, Tropenmuseum en vele anderen, en in Den Haag met het Korzo Theater.

TMF vervult een culturele brugfunctie tussen Nederland en Japan. In 2023 zijn er weer meer activiteiten van CAN, Culture All Nippon.

Bestuur, organisatie en huisvesting

Het bestuur van TMF is in 2017 vrijwel compleet vernieuwd, alleen bestuurslid Saskia van Schaik nam, na tijdelijk de rol van penningmeester a.i. op zich genomen te hebben, opnieuw plaats in het bestuur als (adviserend) bestuurslid. Per 1 maart 2023 is het bestuur als volgt samengesteld, en is er een rooster van aftreden opgesteld:

naam	benoemd	1e herbenoeming	2e herbenoeming	treedt af
Henk van der Meulen - voorzitter	01/06/2017	01/06/2020	01/06/2023	01/06/2026
Roland Kupers - penningmeester	01/06/2017	01/06/2020	01/06/2023	01/06/2026
Aybala Carlak - bestuurslid	01/10/2022	01/10/2025	01/10/2028	01/10/2031
Saskia van Schaik	19/11/2009	19/11/2012	19/11/2015	01/06/2022*

Henk van der Meulen was tot 1 februari 2023 directeur van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Roland Kupers is *advisor on Complexity, Resilience and Energy Transition*, en *Professor of Practice* aan de *Arizona State University*, Hij is tevens *Senior Advisor* bij het *United Nations Environment Program*.

Aybala Carlak was freelance journalist en mediamaker, gespecialiseerd in economie en cultuur. Zij werkte onder andere voor NRC, de Volkskrant, Trouw, Het Parool, VICE, Cineville en NOS. Sinds april 2023 is ze programmamanager bij Stichting Democratie en Media.

Saskia van Schaik is voormalig redacteur VPRO documentaires & filmmaker. Zij was lang bestuurslid van TMF, en blijft betrokken als adviseur van het bestuur.

Chadiedja Buijs nam op 23 juli 2022 afscheid van het bestuur, omdat zij geen tijd meer kon vrijmaken voor TMF in haar steeds verder uitbreidende werkpraktijk als researcher.

Tomoko Mukaiyama was in 2022 fulltime werkzaam als algemeen directeur, artistiek leider, regisseur, pianist, ontwerper, filmregisseur, hoofd marketing & communicatie, entrepreneur en internationaal netwerker.

Yayoi Manabe is directeur producties en assisteert Tomoko het hele jaar door.

Reinier van Brummelen is *artist in residence*, en is betrokken bij vrijwel alle huidige projecten.

Componist Maxim Shalygin is eveneens *artist in residence*. Projecten waarbij hij betrokken is, zoals *Delirium*, worden ontwikkeld.

Frank van der Weij vervulde in 2022 de rol van zakelijk ondersteuner, adviseur, souffleur, controleur, fondsenwerver, en tekstschrijver.

Administratiekantoor E. Bijsterbosch (Ellen Bijsterbosch) voert de financiële administratie.

Door de hoogte van de FPK-subsidie voor de periode 2021-2024 is TMF niet verplicht om een accountantsrapport te laten opmaken. Toch controleert Denielsen Accountants het jaarverslag en de jaarrekening op de volgende punten:

- balanscontrole
- buitenlands betalingsverkeer
- declaraties directie
- controle prestaties geleverd conform de voorwaarden van het Fonds Podiumkunsten

Marketing en communicatie-experts Willem Schenk en Quintin van der Spek werkten aan intensieve campagnes voor TMF, mede in samenwerking met Tomoko en met grafisch ontwerper Simo Tse.

Alle overige medewerkers, en musici werden per uitvoering of project ingehuurd. Vaste free lance medewerkers zijn technisch directeur Yutaka Endo en technicus Yuji Tsutsumida.

TMF huurt geen kantoorruimte: er wordt kantoor gehouden bij Tomoko thuis en in het kantoor van Frank van der Weij.

De eind 2016 drastisch veranderde organisatie functioneert naar wens van het bestuur. Vanaf eind 2016 is Tomoko steeds meer zelf de organisatie gaan leiden, zowel artistiek als zakelijk, als op het gebied van marketing en communicatie. Tomoko voelt zich nog steeds thuis in de huidige organisatiestructuur waarin zij zoveel mogelijk onafhankelijk kan opereren. Zij initieert zelf de samenwerkingen en verkoopt concerten en voorstellingen.

Frank van der Weij ondersteunt haar zakelijk, verkoopt concerten, onderhandelt contracten, werkt aan subsidie-aanvragen en werft private fondsen. Directeur producties Yayoi Manabe assisteert Tomoko op vele fronten. Het bestuur stimuleert, reguleert en controleert. De eind 2016 geformuleerde werkwijze: *'niemand verkoopt Tomoko beter dan Tomoko zelf'* blijkt goed te functioneren.

TMF is het Fonds Podiumkunsten veel dank verschuldigd voor haar loyaliteit, hulpvaardigheid en ruimdenkendheid betreffende de steeds veranderende artistieke praktijk van Tomoko Mukaiyama in de nieuwe kunstenplanperiode.

Raad van Advies

David Elliott – voormalig directeur Mori Art Museum & Istanbul Modern Art Museum
Ere Haru – columnist, former member of the Organization for Prohibition of Chemical Weapons
Taneo Kato – creative director, former secretary General, Asahi Beer Arts Foundation
Tetsuya Ozaki –journalist & publisher

Stakeholders

TMF onderhoudt duurzame contacten met Nederlandse podia en culturele organisaties, zoals o.a. Oerol Festival, Muziekgebouw aan 't IJ, Grand Theatre in Groningen, Korzo Theater in Den Haag, Wonderfeel, November Music in 's-Hertogenbosch, Minimal Music Festival en Muziekpodium Zeeland. Buiten Nederland zijn de contacten met Japanse podia en de culturele organisaties van Merida van duurzame aard; jaarlijks zijn er uitvoeringen in Japan en vaak ook in Mexico, altijd met werken van Nederlandse componisten of met medewerking van Nederlandse kunstenaars. Voor de komende periode zijn de artistieke en productionele partners onder andere Multus Foundation in Tokio, de Nederlandse ambassade in Tokio, Kunsten '92, Dutch Culture en Tropenmuseum.

Een vorm van samenwerking met partners die gebaseerd is op een gedeeld strategisch motief, voor TMF financieel aantrekkelijk, promotioneel aantrekkelijk voor de andere partij. We rekenen op continuering van de financiële ondersteuning door Japanse en Nederlandse ambassades, de Japan Foundation in Europa en Mexico, de stad Merida en de stad Shingu.

TMF werkte in 2022 samen met een keur aan partners. Met velen is of wordt een duurzame relatie opgebouwd. De partners zijn:

- Koninklijk Conservatorium Den Haag
- Reinier van Brummelen, filmmaker
- Alexander Raskatov, componist
- Yannis Kyriakides, componist
- Yayoi Manabe, uitvoerend producent
- Simo Tse, graphic designer
- Niels Meliefste, slagwerk
- Andrea Dettori, contrabas
- Cody Takacs, contrabas
- Louis van der Mespel, contrabas
- João Marcelino, contrabas
- Dominique Chabot, contrabas
- Goncalo Feijao, contrabas
- Pedro De Elvas Raposo, contrabas
- Quirin van Regteren Altena, contrabas
- Reinout Hekel, contrabas
- Yussif Barakat, contrabas
- Chloë Abbott, trompet
- Claron McFadden, vocalen
- Jonathan Bonny, vibraphonist/percussionist
- Tatiana Rosa, fluit
- Yung-Tuan Ku, percussie
- Marc Alberto, sax & live electronics
- Yutaka Endo, technical manager Luftzug
- Yuji Tsutsumida, sound engineer, technical assistant
- Maarten van Boven, directeur Muziekgebouw aan 't IJ
- Toyo Ito, architect
- Tsuyoshi Tane, architect
- Naomi Kawase, film director
- Hiroko Tsuboi-Friedman, UNESCO 2005 Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions
- Atsunobu Katagiri, ikebana artist
- Tamaki Roy, musician & rapper
- Noa Jansma, multimedia designer
- Jonas Ersland, graphic designer
- Saitama Gold Theatre: Mitsuyo Obuchi, Gasho & Michiyo Miyita, performer
- MAISON the FAUX, Fashion designer, Artist
- Fuyuhiko Takata, video artist
- Takashi Kurokawa, Yuki Tanzawa, Daisuke Fujii, hitoshi Tanaka, cameramen
- Raku Nakahara, sound engineer
- Yukiko Ueshina, sound engineer
- Hiroaki Tashiro, lighting designer
- Takashi Kawashi, stage manager
- Takashi Kurokawa, equipment provider
- Takeyuki Nagane, recording engineer
- Hirohito Kon, recording assistant
- Asako Daikoku, recording assistant
- Reinier Zoutendijk, post production assistant
- Sada Ito, make-up artist
- Yohji Yamamoto, costume provider
- Wacoal Arts Center Co Ltd, Tokyo
- Hachinohe City, Hachinohe Portal, Museum Hachi, Hachinohe City Public Hall
- Kawai Musical Instruments Ltd
- Okurayama Studio Ltd
- Hiroyuki Kobayashi
- NHK, Executive Producer Atsuko Yashima
- Concertzender

- Takuma Hayashi, graphic designer
- Chiharu Ohgomori, natural dye artist
- Hiroyuki Shinohara, bamboo craft artist
- Naoko Ideno, tea master
- Akaoka project
- Omnicent
- HOSHI DRESS AND WEDDING
- Sugikojo
- Hayakawa souko
- Yuri Nomura, food artist
- Eriko Kishimoto, food artist
- Ema Yuasa, dancer
- Neda Gueorguieva, visual technician
- Frank van Sachie, lighting technician
- Vito Vičar, sound technician
- Hana Murakami, performer
- Nina Murakami, performer
- Carmen Schabracq, artist
- Shoji, hair make-up artist
- Kiriko Mechanicus, artist photographer
- Mamiko Sugiyama, hair make-up assistant
- Lydia Hwang, hair make-up assistant
- Lisette Olsthoorn, hair make-up assistant
- Anne den Boer, assistant photographer
- Vox supreme, DJ
- Hinaichi Bento
- Otemba Sake
- Wim Konink, production assistant
- Sankrit Kulmanochawong, photographer
- Hachirobe Nishihashi, puppeteer
- Masayoshi Masago, graphic designer
- Ryoko Kimura, animation artist
- Duran Lantink, fashion designer
- Shrin Neshat, artist
- Korzo Theater, Den Haag & Shane Burmania, programmeur
- Daisuke Yokota, fotograaf
- Maya Fridman, celliste
- Konstantin Napolov, slagwerker en entrepreneur
- Festival Wonderfeel & Masa Spaan, programmeur
- Santiago Gardeazábal, Director Nova et Vetera, Colombia
- Hara Museum of Contemporary Art in Tokyo, Junko Watanabe, organisator
- Stadsherstel Amsterdam
- Oerol Festival, Terschelling, Kees Lesuis, artistiek leider
- Club Guy & Roni, danstheatergezelschap
- Art Council Tokyo, Yuko Ishiwata
- Hermès Foundation, Tokyo/Paris
- Nationaal Ballet, Ted Brandsen, artistiek directeur
- National Art Council Mexico, Roger Heyden Metri Duarte, adviseur
- Paola Guzmán Argáez del Carmen, City of Merida Directorate of Culture
- Marco Segabinazzi, Musica Macchina, Rovereto, curator
- Yucatan Symphony Orchestra, Juan Carlos Lomonaco, artistiek directeur
- London philharmonic orchestra
- Emily Molnar, Artistic Director Nederlands Dans Theater
- Gerrit Rietveldacademie Amsterdam
- Peter van der Vliet, Nederlandse ambassadeur in Tokio
- Bas Valkx, Nederlandse Ambassade in Tokio
- Touria Meliani, wethouder Amsterdam
- Sabine Gimbrère, Gemeente Amsterdam
- Stephan Jordan, Vreedehuis Den Haag
- Mariette Dölle, directeur Oude kerk

- Emilie Gordenker, director van Gogh Museum
- Bogomir Doringer, Curator Nxt Museum
- Jan Zoet, KUNSTEN'92
- Diana Blok, photographer
- Yuzo Hidaka, director Hirado Dutch Trading Post
- Toru Ohno, Fundación Japón en México
- Toshiko Uehara, Multus Foundation, Tokio
- Eduard van Beinumstichting
- Amsterdams Fonds voor de Kunst
- Ammodo
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Stichting Diorapthe
- BNG Cultuurfonds
- Fonds 21
- DutchCulture
- J LOD (Japan content Localization and Distribution)
- Arts Council Tokyo
- ARTS for the future!
- Japan Foundation
- EPAD (Emergency Performing Arts Archive + Digital Theater Conversion Support Project)
- The Merchant House art gallery
- Lugtje art gallery
- Chris Maene

Code Cultural Governance

In 2014 werd door TMF een huishoudelijk reglement vastgesteld waarin de verhouding tussen bestuur en directie is neergelegd en de normen met betrekking tot Cultural Governance zijn geoperationaliseerd. De stichting hanteert sinds jaar en dag de code op alle belangrijke punten: diversiteit in het bestuur qua geslacht en leeftijd, er wordt een rooster van optredens toegepast, er is een huishoudelijk reglement en een administratieve organisatie die de verantwoordelijkheden in detail vastlegt.

De Code Cultural Governance is richtinggevend voor het handelen van directie, bestuur en staf, en de implementatie werd in 2022 zorgvuldig voortgezet.

Saskia van Schaik is reeds lang bestuurder in verschillende functies en fungeert als het 'geheugen' van het bestuur. In 2022 trad zij uit het bestuur en zet haar ondersteunende rol voort als extern adviseur. Voorzitter Henk van der Meulen adviseert en stimuleert zowel artistiek als bestuurlijk, en beschikt over een groot nationaal en internationaal netwerk. Penningmeester Roland Kupers stimuleert, controleert en begeleidt het financiële traject van de stichting. Chadiedja Buijs was voor TMF de ogen en oren van de jongere generatie, en heeft veel expertise op het gebied van diversiteit en inclusie. Aybala Carlak nam die rol in 2022 van haar over. Daarnaast brengt zij haar eigen netwerk en ervaring in bij de bestuurlijke discussies.

Het bestuur bestaat uit vier leden, twee mannen en twee vrouwen. De leeftijden variëren van 30 tot 75 jaar.

Er is een bestuur en directiemodel met een voorzitter en penningmeester. Er zijn minstens vier vergaderingen per jaar. Er vinden ook regelmatig tussentijdse vergaderingen plaats, telkens wanneer de algemeen directeur, zakelijk ondersteuner of het bestuur zulks nodig acht.

Het bestuur werkt onbezoldigd. Bestuur en dagelijkse leiding analyseren regelmatig de risico's die zich voordoen en nemen maatregelen om deze zo klein mogelijk te houden. Er is een duurzame relatie met de boekhouder en de accountant.

De principes van de Governance Code Cultuur zijn de leidraad voor TMF:

1. De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.
2. De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ('pas toe én leg uit'). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af ('pas toe óf leg uit').
3. Er wordt integer en rolbewust gehandeld.
4. Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstremgeling, vermijden ongewenste belangenverstremgeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.
5. Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.
6. Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.
7. Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.
- 8.

Vertrouwen

- Er moet ruimte zijn voor maatwerk, bijvoorbeeld op het gebied van gestelde subsidie- eisen en bedrijfsdoelen. Er moet balans zijn tussen transparantie/bureaucratie enerzijds en het belang van de individuele instelling anderzijds.
- Kwaliteit wordt als uitgangspunt genomen.
- TMF gaat op zorgvuldige wijze om met representatie en vermelding, door toe te zien op eigenaarschap, bronvermelding en rechtenafdracht.
- Men zorgt voor een laagdrempelige manier van het afwikkelen van geschillen, bijvoorbeeld door aansluiting bij de geschillencommissie auteurscontractenrecht.

De principes en aanbevelingen zoals beschreven in de Code Cultural Governance worden door de stichting onderschreven en toegepast.

Er is een heldere taakverdeling, een duidelijk evaluatiesysteem en de onderlinge communicatie is goed. Het opgestelde reglement wordt jaarlijks besproken. Er wordt/worden:

1. een matrix gemaakt van taken en bevoegdheden
2. een rooster van aftreden opgesteld/bijgehouden
3. contactmomenten vastgesteld
4. regelmatige risicoanalyse ingepland en besproken
5. schijnzelfstandigheid van de algemeen directeur wordt door het bestuur voorkomen

Alle subsidieaanvraagteksten, begrotingen en rapportages worden door het bestuur gecontroleerd.

Alle declaraties, afrekeningen en rapportages worden gecontroleerd door de accountant.

Declaraties boven de € 500 worden gekeurd door de penningmeester.

Werkgeverschap en opdrachtgeverschap

De artistiek en algemeen directeur wordt een maandelijks honorarium betaald op factuurbasis voor het voeren van algemene en artistieke directie, en uitvoeringswerkzaamheden. (1 fte)

De directeur producties ontvangt een maandhonorarium op factuurbasis. (0,65 fte)

De zakelijk ondersteuner werkt op uurbasis en wordt door bestuur en artistiek/algemeen directeur ingeschakeld daar waar de artistiek/algemeen directeur en bestuur dit nodig achten. (uitgangspunt 0,4 fte)

Overige uitvoerenden worden per project ingehuurd tegen marktconforme honoraria. De CAO Toneel en Dans dient als referentie voor alle gehanteerde honoraria.

Code Culturele Diversiteit en Inclusie

startpositie

Inclusie is één van onze zes I's:

- interdisciplinair
- innovatie
- inclusie
- introductie
- implementatie
- internationaal

TMF is een Nederlandse stichting die het werk van een oorspronkelijk Japanse kunstenaar ondersteunt in Nederland en overal elders. Culturele diversiteit is dus vanzelfsprekend binnen de organisatie. De voertaal tijdens het productieproces en bestuursvergaderingen is Engels. Communicatieprocessen binnen de organisatie zijn dus (potentieel) toegankelijk voor alle deelnemers van alle nationaliteiten. Het bestuur bespreekt jaarlijks de gang van zaken met betrekking tot uitvoering van de Code Culturele Diversiteit.

We willen een organisatie zijn waar alle medewerkers zich welkom voelen en mogen uitdragen wie zij zijn. Achtergrond, overtuigingen en voorkeuren spelen geen rol bij benoemingen of beloningen. Er is een actief beleid om een brede diversiteit aan mensen te borgen in de organisatie en dit verder te stimuleren. Wij werken vanuit de overtuiging dat er in een divers team meer dynamiek, ideevorming en innovatie tot stand komt.

Diversiteit betreft alle aspecten waarin mensen van elkaar kunnen verschillen. Dat is niet alleen etniciteit, maar ook sekse, leeftijd, opleiding, religie, inkomen en seksuele oriëntatie. Het cultuurbeleid is 'inclusief', dus bedoeld voor alle Nederlanders, hetzij als makers, hetzij als publiek. Ook binnen de samenstelling van cast en crew in producties, willen wij zoveel mogelijk een afspiegeling vormen van de samenleving waarin wij opereren. De teams van TMF bestaan uit mensen van drie verschillende nationaliteiten: Japans, Nederlands, Australisch, Portugees, Italiaans, Spaans en Chinees. Wij proberen ons team zoveel mogelijk te verrijken met verschillende kunstenaars met bijvoorbeeld een biculturele achtergrond.

De vijf principes

- 1 TMF weet waar zij staat ten aanzien van diversiteit en inclusie.
- 2 TMF integreert diversiteit en inclusie in haar visie.
- 3 TMF creëert draagvlak binnen de organisatie voor het naleven van de code.
- 4 TMF stelt een plan van aanpak op, gericht op continue verbetering.
- 5 TMF monitort en evalueert naleving van de code en je legt er verantwoording over af.

- TMF draagt gezamenlijk zorg voor meer inclusiviteit in de sector. Het gaat hierbij niet alleen over culturele of etnische achtergrond, maar ook over gender, seksuele geaardheid, leeftijd, kennis en vaardigheden en sociaaleconomische achtergrond.
- TMF draagt gezamenlijk zorg voor het implementeren van de Code Culturele Diversiteit, door deze in de eigen organisatie en het veld uit te voeren en elkaar erop aan te spreken.
- TMF draagt gezamenlijk zorg voor brede representatie in publiek, programma en personeel en in vertegenwoordigende organen of beleidsvormende processen.
- Waar nodig worden de structuur van de eigen organisatie en de arbeidsvoorwaarden daarop aangepast.

ontwikkeling in 2022

TMF realiseert zich in deze fase van de uitvoering van haar ontwikkelingsbeleid voor diversiteit en inclusie, dat onze visie structureel is geïntegreerd in ons beleid.

Wij realiseren ons echter ook dat we niet op alle facetten van het proces concrete daden kunnen verrichten, en nu eenmaal niet iedereen kunnen bereiken met onze projecten. We zien dat onze daadkracht op het gebied van samenwerking met vrouwelijke kunstenaars verder ontwikkelt, en Tomoko de moderne Aziatische vrouw een gezicht geeft in het Nederland van u. Daarmee bieden we een sterk contrast met de stereotyperingen van Aziaten zoals die in Nederland nog steeds bestaan.

Door samen te werken met jonge, van oorsprong Aziatische, Afro-Afrikaanse, Surinaamse en Noord-Afrikaanse kunstenaars ontstaat een natuurlijke ontwikkeling van diversiteit en laten we zien dat wij elkaar goed verstaan. Dat dragen we uit, en dat zien we als de best mogelijke inspiratie voor onze omgeving: wat ons verbindt zijn universele menselijke emoties. Doordat we met plezier, ernst en geduld met elkaar in gesprek gaan, en blijven streven naar kwalitatief hoogstaande producties en uitvoeringen is dat een uitdagend en inspirerend proces.

In het afgelopen jaar ervoer Tomoko in de uitvoering van DEC5 surprise @ Tropenmuseum wat er leeft door intensief te communiceren en samenwerken met de participanten. Tomoko's werk draagt van oorsprong het thema diversiteit en inclusie in zich. Sinds de release van haar eerste CD **Women Composers** (1994) presenteert zij ' *the art of womanhood*'. Het is dus deel van het DNA van TMF.

Wet Normering Topinkomens

Controle van de toepassing Wet Normering Topinkomens is uitgevoerd. Voor de wet WNT is er geen noodzakelijke correctie van toepassing: het is niet aan de orde.

Fair Practice Code en inzet steunpakket Covid-19 van de Rijksoverheid

startpositie

TMF onderschrijft de vijf kernwaarden van de Fair Practice Code, solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. Ook in 2022 was het onze prioriteit om ons netwerk aan freelancers die deelnamen aan of deel zouden nemen aan onze projecten, financieel te ondersteunen. Wij willen dat de sector draaiende blijft en vooral ook onze medewerkers aan ons blijven verbinden.

Ontwikkeling in 2022

In de periode 2022 zijn alle uitvoerenden correct betaald conform de gemaakte afspraken. Covid heeft ons in 2022 met name gehinderd doordat de voorstelling *End and Beginning* niet kon worden gespeeld in de eerste maanden van het jaar, en voorts bleek dat de zalen de uitvoeringen niet langer konden doorschuiven, waardoor we alternatieven moesten uitwerken. Dit leidde tot veel extra organisatie- en productiewerk. We hebben de richtlijn van NAPK gehanteerd voor onze opdrachtnemers. De steunpakketten die door het ministerie van OC & W ter beschikking werden gesteld voor de cultuursector en via Fonds Podiumkunsten werden uitbetaald om het acuut wegvallen van de publieksinkomsten door de lockdowns en bezoekersrestricties te compenseren, hebben we ingezet om onze zzp'ers te honoreren voor extra werkzaamheden ten bate van concerten en voorstellingen die werden uitgesteld of afgelast.

Kansen, bedreigingen en risico's voor TMF in de komende productieperiode 2022/2023

Kracht

Tomoko Mukaiyama heeft een groot netwerk in de Nederlandse podiumkunsten, maar ook in Japan, Taiwan, Mexico, de Verenigde Staten en een aantal andere buitenlanden.

Tomoko heeft een enorme ervaring als senior uitvoerend musicus, conceptueel/beeldend kunstenaar, choreograaf, regisseur en componist, filmmaker en matchmaker.

Tomoko heeft een goed imago en een grote naamsbekendheid in de wereld van de hedendaagse muziek en dans.

Tomoko kan door haar grote netwerk in Japan een significante rol spelen in de culturele uitwisseling van Nederland en Japan.

Een uitvoering of installatie-performance van Tomoko stoelt volledig op een intiem contact met en nabijheid van publiek, leidend tot een unieke ervaring.

Tomoko heeft het vermogen om snel nieuwe projecten onder lastige omstandigheden te ontwikkelen.

Zwakte

Het is wat moeilijker voor TMF om elk jaar uitvoeringen op de belangrijkste Nederlandse podia te realiseren. De relatie met de stakeholders is goed, maar het 'doorgroeien' naar een groter aantal uitvoeringen in een grotere spreiding over Nederland blijft anno 2023 ingewikkeld.

Voor nieuwe projecten zijn er niet altijd voldoende opties voor uitvoeringen, waardoor het lastig is om private fondsen te werven: een stevige speellijst van een project is eigenlijk altijd een

eerste voorwaarde voor een aanvraag. TMF blijft voor haar producties erg afhankelijk van zowel overheids- als private fondsen.

Kansen

Tomoko kan door haar enorme ervaring als senior uitvoerend musicus, conceptueel en beeldend kunstenaar, choreograaf, regisseur, componist en ondernemer veel betekenen voor een nieuwe generatie van jonge talentvolle makers, in haar rol van curator, artistiek directeur en projectontwikkelaar.

Tomoko heeft een enorme flexibiliteit en kan daarom zowel uiterst kleinschalige als grootschalige projecten uitvoeren.

Het draagvlak voor projecten van Tomoko in Japan is wederom flink gegroeid in 2022. Daardoor is het mogelijk om met Japanse financiering en coproductiebijdragen samenwerkingsprojecten te organiseren.

Tomoko's initiatief: de oprichting en ontwikkeling van **CAN** (Culture All Nippon) plaatst haar in het centrum van het Japanse cultuurdebat, is volledig geworteld in de Nederlandse cultuurpraktijk, en zal een grote invloed uitoefenen op de ontwikkelingen van de Japanse cultuursector in de nabije toekomst. CAN is opgericht door Hiroko Tsuboi-Friedman (lid van de Expert Facility van de UNESCO-conventie van 2005 inzake de bescherming en bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen) en Naomi Kawase (filmmaker) met als doel een betere omgeving te creëren voor kunstenaars, culturele werkers en culturele organisaties om samen te werken en om kunst en cultuur te ondersteunen en te bevorderen. In 2023 reizen de Amsterdamse burgemeester Femke Halsema en een Nederlandse delegatie naar Tokio voor een mede door CAN georganiseerd seminar. Meer hierover in het jaarverslag van 2023.

Bedreigingen

Het blijft gissen naar hoe de culturele sector er in de komende jaren uit gaat zien, maar we zagen dit jaar weer een opgaande lijn. Het publiek is weer terug bij ons, tijdens de uitvoeringen lijkt het even alsof alles weer bij het oude is, terwijl we weten dat de wereld sinds Covid, en nu sinds de oorlog in Oekraïne begon, sterk veranderd is. De inflatie werkt enorm door in onze sector, en heeft een grote negatieve invloed op de productiemogelijkheden.

Persoonlijke visie van Tomoko:

'Ik ken allerlei activisten, ontwerpers, fotografen, kunstenaars, architecten, schrijvers zakenvrouwen en -mannen, filmmakers en denkers. Zij helpen mij met het ontwikkelen van een visie: de manier waarop ik sociale zaken zie en formuleer, ze voeden mij met nieuwe ideeën en suggesties. Dat is de bron van mijn werk die de wereld van nu weerspiegelt. Het ideeën kader van TMF voor 2021-2024 is de 'Imaginal Map', niet wetende dat Covid ons zou aanvallen en er ook nog een oorlog zou ontstaan. TMF tekende een denkbeeldige kaart terwijl de kaart in werkelijkheid verandert. TMF heeft medewerkers en partners nodig om de nieuwe taal te leren en om de samenleving waarin we ons bevinden te weerspiegelen en om met mensen te communiceren. Alle producties van TMF komen voort uit dit proces. Zelf zie ik dat dit mijn sterke punt is: ik kan met iedereen werken, met elke achtergrond en elke generatie, als er maar een gemeenschappelijke intentie is. Ik kan koppig zijn met mijn artistieke ideeën, maar tegelijkertijd ben ik open en flexibel.'

'Ik herinner me de kracht en troost van kunst na de tsunami van maart 2011 in Japan. De praktijk van de culturele sector wordt misschien moeilijker, maar de betekenis en boodschappen in kunst en performancekunst zullen meer impact hebben op mensen, en

zullen mensen ook verbinden. TMF is een flexibele organisatie. We zullen altijd de plaats en manier vinden om ons werk te presenteren. De kwaliteit van onze cultuur is voor mij de grootste zorg: als we een knieval maken voor de massa (kijk bijvoorbeeld naar de meest gespeelde pianomuziek op TikTok) dan laten we veel kansen liggen.'

'We zagen in de afgelopen jaren de kwetsbaarheid van de culturele sector. Zeer getalenteerde kunstenaars werken voor een mager honorarium, en als er dan een pandemie ontstaat, is er geen enkele reserve. Deze situatie moet veranderen. Want als de zelfstandig werkende kunstenaars als eerste de dupe worden van een pandemie of andere ramp, dan breekt dat de spirit van de culturele sector.'

Aanvullende informatie betreffende Multus, een Japanse stichting met vergelijkbaar doel

Multus, de Japanse evenknie van TMF, is een stichting die steeds verder ontwikkelt, en een belangrijke rol speelt in het realiseren van projecten in Japan. De stichting is in Japan opgericht om het werk van Tomoko Mukaiyama te ondersteunen, voornamelijk om subsidieaanvragen te kunnen doen bij Japanse fondsen die geen aanvragen van buitenlandse organisaties (zoals TMF) accepteren. Multus is de belangrijkste coproductiepartner van TMF in Japan. De stichting heeft drie bestuursleden. Voorzitter is de heer Daisuke Sanada, architect. Het tweede bestuurslid is Tatsuya Asaka, CEO van **Sona**, een belangrijke *sound consultancy company* in Tokio, en het derde bestuurslid is Junko Watanabe, organisator van het Hara Museum. De dagelijkse werkzaamheden worden uitgevoerd door Tomoko en Yayoi Manabe.

Multus financierde in 2021 het grootste deel van de filmkosten van ***TWO in transit Hara Museum*** met Japanse subsidies. Ook mede-organiseerde zij in 2021 Super T-market in Tokio. Conform afspraak wordt de jaarrekening 2022 van Multus toegevoegd aan dit verslag. Het verslag is echter nog niet klaar, en wordt zo spoedig mogelijk nagezonden. Elke co-productieplan waarin kosten, opbrengsten en risico's tussen TMF en Multus vooraf worden verdeeld, wordt door het TMF-bestuur gekeurd. De samenwerking met Multus is zeer vruchtbaar omdat het toegang geeft tot subsidies in Japan, en een breder publiek in dat land kan worden bereikt.

Doelstellingen

Tomoko Mukaiyama kennen we als artistiek leider en algemeen directeur van TMF en als pianiste gespecialiseerd in 20ste- en 21ste-eeuwse muziek. De laatste jaren wordt duidelijk hoe ze zich artistiek gezien meer en meer ontplooit en bezig is een bijzonder oeuvre op te bouwen. Belangwekkend zijn haar producties *GAKA* (Oerol, Kochi & Tokio 2018), *Pianist* (Hermès Tokio, 2019) *End and Beginning* (2020 & 2022), *TWO - in transit Hara Museum* (2020-2021) *Kumano* (2021) *gift* (2021) *EAT* (2022) en *SADO* (2022-2023).

Deze lijn van artistieke ontplooiing wordt in 2023 onverminderd voortgezet. Tomoko's creatieve 'werkvlak' is de performance, gevoed door haar jarenlange ervaring oog in oog te staan met haar publiek. De stichting staat voor interdisciplinair werk. Als algemene doelstelling initieert *TMF* projecten waarin muziek en andere expressieve vormen zoals architectuur, dans, film, beeldende kunst, fotografie en mode geïntegreerd worden. Van belang is daarbij dat de uitvoeringen toegankelijk zijn voor een breed publiek en dat ze inhoudelijk raken aan dat wat huidige (lokale en globale) samenlevingen beweegt. Puntsgewijs zijn de doelstellingen:

1. Ontwikkeling en realisatie van concerten, voorstellingen en installatie-performances
2. Verhoging van de impact van TMF in het Nederlandse culturele landschap

3. Continuering en versterking van TMF door samenwerking met partners in organisatorische, publicitaire en financiële zin
4. Verdieping van het artistieke discours en verdere implementatie van de werkwijze.
5. Het artistiek vormgeven van de connectie Nederland, Japan en Mexico, waarbij culturele waarden elkaar ontmoeten.

Tomoko concentreert zich in de periode 2021/2024 specifiek op uitbreiding van het aantal uitvoeringen in Nederland, waarbij inkomsten uit buitenlandse uitvoeringen en Japanse coproductiebijdragen mede worden aangewend voor het in Nederland te presenteren programma.

Impact

De constante stromingen en transitie binnen de maatschappij, maar ook binnen het individu vragen om **verbeelding en contact**. Tomoko ziet hierin een belangrijke taak en wil zich als **verbinder** middels kunstenaarsschap zichtbaar maken.

De producties van TMF zijn interrelationeel en stellen het publiek centraal. Dit doet zij door universele thema's te relateren aan cultureel specifieke settings en publieksgroepen. Overkoepelend zetten we in op mensen met interesse en zintuigen voor eigentijdse (podium)kunst, zij die open staan voor experiment en het onverwachte niet schuwen, wereldburgers die geïnteresseerd zijn het sociale en culturele, of in het kort, van cultuur en natuur en de onderlinge relatie ervan. Ongeacht status, sociale klasse, gender, politieke voorkeur, leeftijd en/of culturele achtergrond.

Tomoko heeft aandacht voor het ethische (inclusie, diversiteit, duurzaamheid, responsibility, accountability) en esthetische. Schoonheid komt voort uit mensen in samenhang met hun omgeving, en wordt niet door een hogere macht of smaakconventies bepaald.

Het is opmerkelijk dat Tomoko in samenwerking met Reinier van Brummelen, een specifieke eigen filmtaal heeft ontwikkeld met de *online music cinema*-projecten. Tomoko ontwikkelt het concept en regisseert, is de belangrijkste performer in de films, maakt muzikale composities en geluidsontwerpen, en regisseert de montage. Reinier van Brummelen is de *director of photography*, en geeft vorm aan de volledige postproductie: hij past beeldeffecten toe, en monteert.

We zijn erg tevreden over de artistieke resultaten van het jaar 2022, en het intense contact met het publiek, dat na twee Covid-jaren gelukkig weer 'live' in de zalen kon plaatsvinden.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Meerjarige Activiteitsubsidie 2021-2024 van het Fonds Podiumkunsten. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

30 april 2023,

Namens het bestuur, de voorzitter,

Henk van der Meulen

Mede namens het bestuur, de penningmeester,

Roland Kupers

Toelichting afwijkingen oorspronkelijke begroting en resultaat 2022

Baten

De totale baten bedragen in 2022 € 255.091, dat is ongeveer het begrote jaargemiddelde.

De totale publieksinkomsten zijn 6% lager dan gemiddeld per jaar begroot. Dit is vooral te verklaren door de nasleep van de Covid-crisis aan het begin van het jaar, en de daarmee ontstane onzekerheid rond de buitenlandse uitvoeringen. Die werden verplaatst, soms meerdere keren, en uitgesteld tot nader order, of afgelast. De publieksinkomsten binnenland zijn gelukkig weer op peil en zelfs ruim hoger dan gemiddeld per jaar begroot. De publieksinkomsten buitenland blijven achter, 41% lager dan begroot. Daar staat tegenover dat de buitenlandse coproductiebijdragen in het vorige jaar aanzienlijk waren. De baten coproducties zijn 71% hoger dan begroot: € 26.453. Dit zijn de inkomsten van de samenwerking met het Nederlands Dans Theater. Het totaal van directe opbrengsten is € 82.001, ongeveer het begrote bedrag.

Het totaal van bijdragen uit private middelen is aanzienlijk lager dan gemiddeld begroot: dit komt voornamelijk doordat er, mede nog onder invloed van Covid-nasleep, bij gebrek aan een substantiële speellijst voor nieuwe producties in Nederland geen subsidies bij private fondsen zijn aangevraagd: er zijn slechts € 600 aan private bijdragen ontvangen in 2022. Hopelijk kunnen we binnenkort met substantiële speellijsten van eigen creaties weer meer private fondsen werven.

Het totaal van eigen inkomsten komt 23% lager uit dan het begrote jaargemiddelde.

Het totaal van de subsidies en bijdragen uit publieke middelen bedraagt € 172.490 tegenover het begrote gemiddelde jaarbedrag van € 145.000 en is dus 19% hoger. Dit is met name te danken aan de FPK-Covid-subsidie en FPK-indexatie, en de AFK-subsidie voor Super T-Market, die na veel door Covid beïnvloed uitstel mocht worden aangewend voor DEC5 in het Tropenmuseum.

Lasten

Beheerlasten

De totale beheerlasten bedragen € 62.723, dat is 2% lager dan het begrote jaargemiddelde.

De beheerlasten personeel zijn 5% lager dan het begrote jaargemiddelde. De post bevat een honorarium voor Tomoko ad € 15.000 voor haar aandeel in zakelijke leiding, en € 27.900 voor zakelijk leider Frank van der Weij. Het bedrag komt lager uit omdat Van der Weij minder is ingezet dan begroot.

De beheerlasten materieel zijn 4% hoger dan begroot.

Activiteitenlasten

De totale activiteitenlasten zijn 13% hoger dan het begrote jaargemiddelde. Dit is met name te verklaren door de huidige hogere kosten voor (huur)materiaal en extern personeel, en er is met name veel geïnvesteerd in de eigen creatie KUMANO. De activiteitenlasten personeel zijn ongeveer zoals begroot. Het honorarium voor Tomoko, voor een totaal van € 60.000 per jaar, is verdeeld over voorbereidingskosten ad € 15.000, uitvoeringskosten ad € 30.000, plus de voornoemde € 15.000 voor zakelijke leiding, geboekt onder beheerlasten. Het honorarium van Yayoi Manabe, assistent van Tomoko die doorlopend ingezet wordt voor verschillende

voorbereidingen, uitvoeringen en aanvullende werkzaamheden voor marketing bedraagt totaal € 30.000 per jaar.

De activiteitenlasten materieel zijn 17% hoger, met name door de productie KUMANO en DEC5. Verder zijn de bestemmingsreserve en het bestemmingsfonds aangewend om deze belangrijke maar ook dure producties te bekostigen. Er is tevens € 26.772, dat is 53% meer dan gemiddeld begroot, uitgegeven aan marketing en communicatie.

Het exploitatieresultaat is in 2022 negatief: - € 23.581. Door het Bestemmingsfonds Podiumkunsten aan te wenden, en door onttrekking van de bestemmingsreserve 2017-2020 komt het uiteindelijke resultaat op - € 1.087.

De huidige beschikbare financiële middelen laten het toe om alle opdrachtnemers normaal te betalen, nieuwe creaties te initiëren en een zeer divers programma te produceren in de komende jaren.

TOMOKO MUKAIYAMA FOUNDATION

JAARREKENING 2022

Inhoudsopgave:

II. JAARREKENING

1. Balans per 31 december 2022
2. Staat van baten en lasten 2022
3. Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening
4. Toelichting op balans
5. Toelichting op de staat van baten en lasten en financiële begroting
6. Toelichting op verschil tussen begroting en resultaat

III. ACCOUNTANTSVERKLARING

III. PRESTATIEGEGEVENS

1. Model IV: speellijst en bezoekcijfers
2. Model III: prestatieoverzicht
3. Model V: toerekening activiteiten naar subsidie FPK
4. Rapport van feitelijke bevindingen

Balans per 31 december 2022

	31-12-2022	31-12-2021
Activa		
<u>vaste activa</u>	€ 2.922	€ -
<u>voorraden</u>	€ 8.519	€ 6.942
<u>overlopende activa</u>		
debiteuren	€ 40.883	€ 3.209
te ontvangen BTW	€ 10.586	€ 12.486
te ontvangen subsidies en bijdragen	€ 36.500	€ 50.900
overige overlopende posten	€ 13.916	€ 4.521
	€ 101.885	€ 71.116
<u>liquide middelen</u>		
bank ABN-AMRO rekening-courant	€ 736	€ 29.958
bank ABN AMRO spaarrekening	€ 320.693	€ 345.629
	€ 321.430	€ 375.587
totaal activa	€ <u>434.755</u>	€ <u>453.644</u>
Passiva		
<u>algemene reserve</u>		
saldo begin boekjaar	€ 366.400	€ 358.969
resultaat boekjaar	€ 1.087-	€ 7.431
	€ 365.313	€ 366.400
<u>bestemmingsreserve</u>	€ -	€ 15.730
<u>bestemmingsfonds</u>	€ -	€ 6.764
<u>langlopende schulden</u>	€ 33.025	€ 33.025
<u>kortlopende schulden</u>		
crediteuren	€ 32.073	€ 27.448
nog te ontvangen facturen	€ 4.344	€ 4.277
vooritontvangsten bedragen	€ -	€ -
overige verplichtingen	€ -	€ -
	€ 36.417	€ 31.725
totaal passiva	€ <u>434.755</u>	€ <u>453.644</u>

Staat der Baten 2022

Baten	resultaat	goedgekeurde	resultaat
	2022	begroting	2021
	€	€	€
Publieksinkomsten			
publieksinkomsten binnenland			
- uitkopen	€ 27.750	€ 21.000	€ 1.750
- recettes en partages	€ 6.877	€ 4.000	€ 5.780
publieksinkomsten buitenland	€ 18.759	€ 32.000	€ 14.989
Totaal publieksinkomsten	€ 53.386	€ 57.000	€ 22.518
Sponsorinkomsten	€ -	€ -	€ -
Overige inkomsten			
vergoedingen coproductent	€ 26.453	€ 15.500	€ 66.251
overige inkomsten	€ 2.162	€ 8.000	€ 6.217
Totaal overige inkomsten	€ 28.615	€ 23.500	€ 72.468
Totaal directe opbrengsten	€ 82.001	€ 80.500	€ 94.986
Indirecte opbrengsten	€ -	€ -	€ -
Bijdragen			
private fondsen	€ -	€ 25.000	€ -
bijdragen particulieren incl. vrienden	€ 600	€ 1.500	€ 600
bijdragen bedrijven	€ -	€ -	€ -
goede doelenloterijen	€ -	€ -	€ -
Totaal bijdragen uit private middelen	€ 600	€ 26.500	€ 600
TOTAAL EIGEN INKOMSTEN	€ 82.601	€ 107.000	€ 95.586
Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten	€ 154.490	€ 125.000	€ 162.674
Meerjarige subsidie overig	€ -	€ -	€ -
Overige bijdragen uit publieke middelen	€ 18.000	€ 20.000	€ 24.800
TOTAAL PUBLIEKE SUBSIDIES EN BIJDAGEN	€ 172.490	€ 145.000	€ 187.474
TOTALE BATEN	€ 255.091	€ 252.000	€ 283.060
INKOMSTENQUOTES			
berekende eigen inkomensquote (incl. bestemming)	32,38%	42,46%	33,77%
berekende eigen inkomensquote (excl. bestemming)	32,38%		33,77%

Staat der lasten 2022

Lasten	resultaat	goedgekeurde	resultaat
	2022	begroting	2021
	€	€	€
Beheerlasten			
beheerlasten personeel	€ 42.900	€ 45.000	€ 33.675
beheerlasten materieel	€ 19.823	€ 19.000	€ 23.114
TOTALE BEHEERLASTEN	€ 62.723	€ 64.000	€ 56.789
Activiteitenlasten personeel			
activiteitenlasten personeel voorbereiding	€ 41.500	€ 45.320	€ 32.550
activiteitenlasten personeel uitvoering	€ 69.445	€ 64.850	€ 65.057
Totale activiteitenlasten personeel	€ 110.945	€ 110.170	€ 97.607
Activiteitenlasten materieel			
activiteitenlasten materieel voorbereiding	€ 14.475	€ 28.500	€ 17.776
activiteitenlasten materieel uitvoering	€ 55.909	€ 31.830	€ 38.370
marketing	€ 26.772	€ 17.500	€ 12.743
educatieve activiteiten	€ -	€ -	€ -
Totale activiteitenlasten materieel	€ 97.155	€ 77.830	€ 68.890
Lasten Coproducties	€ 4.010	€ -	€ 45.580
TOTALE ACTIVITEITENLASTEN	€ 212.110	€ 188.000	€ 212.076
TOTALE LASTEN	€ 274.833	€ 252.000	€ 268.865
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	€ 19.742-	€ -	€ 14.195
Saldo rentebaten/lasten	€ -	€ -	€ -
Saldo bijzondere baten en lasten	€ 3.839-	€ -	€ -
EXPLOITATIERESULTAAT	€ 23.581-	€ -	€ 14.195
Mutatie Bestemmingsfonds Podiumkunsten	€ 6.764	€ -	€ 6.764-
Onttrekking bestemmingsreserve FPK 2017-2020	€ 15.730	€ -	€ -
	€ 22.494	€ -	€ 6.764-
RESULTAAT	€ 1.087-	€ -	€ 7.431

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor non-profit instellingen, RJ640.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs.

Voorraad

De voorraadwaardering vindt plaats op basis van courante voorraden tegen vijftien procent van de verkoopprijs exclusief omzetbelasting.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

(Zie de bijlage Model V voor een nadere toelichting op de aansluiting van de prestaties en de baten).

Toelichting bij de balans per 31 december 2022

ACTIVA

	31-12-2022	31-12-2021
<u>investeringen</u>	€ 2.922	€ -
<u>voorraden</u>		
Voorraad CD's en DVD's	€ 8.519	€ 6.942
<u>overlopende activa</u>		
Debiteuren	€ 40.883	€ 3.209
<u>Te ontvangen btw</u>		
te ontvangen btw kw. IV	€ 10.044	€ 10.616
te ontvangen btw op suppletie	€ 542	€ 1.870
	<u>€ 10.586</u>	<u>€ 12.486</u>
<u>Te ontvangen subsidies en bijdragen</u>		
te ontvangen subsidies en bijdragen	€ 36.500	€ 50.900
	<u>€ 36.500</u>	<u>€ 50.900</u>
<u>Overige overlopende posten</u>		
voortuitbetaalde kosten	€ 8.401	€ 2.768
nog te factureren omzet	€ 5.402	€ 1.528
overige overlopende posten	€ 113	€ 225
	<u>€ 13.916</u>	<u>€ 4.521</u>
<u>liquide middelen</u>		
bank ABN-AMRO rekening-courant	€ 736	€ 29.958
bank ABN AMRO spaarrekening	€ 320.693	€ 345.629
	<u>€ 321.430</u>	<u>€ 375.587</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>€ 434.755</u>	<u>€ 453.644</u>

PASSIVA**algemene reserve**

saldo begin boekjaar	€ 366.400	€ 358.969
resultaat boekjaar	€ 1.087-	€ 7.431
	€ 365.313	€ 366.400

bestemmingsreserve

FPK: bestemmingsreserve	€ -	€ 15.730
-------------------------	-----	----------

bestemmingsfonds

Bestemmingsfonds Fonds Podiumkunster	€ -	€ 6.764
--------------------------------------	-----	---------

langlopende schulden

startvoorschot Fonds Podiumkunsten	€ 33.025	€ 33.025
------------------------------------	----------	----------

kortlopende schulden

crediteuren	€ 32.073	€ 27.448
-------------	----------	----------

Nog te ontvangen facturen

nog te ontvangen facturen	€ 769	€ 1.527
accountantskosten jaarrekening	€ 2.750	€ 1.500
kosten administratiekantoor jaarrekeni	€ 825	€ 1.250
Totaal lopende projectverplichtingen	€ 4.344	€ 4.277

Overige overlopende posten

overige overlopende posten	€ -	€ -
	€ -	€ -

TOTAAL PASSIVA

	€ 434.755	€ 453.644
--	-----------	-----------

Toelichting bij staat der baten en lasten 2022

BATEN	2022	2021
<u>publieksinkomsten</u>		
uitkopen binnenland	€ 27.750	€ 1.750
recettes	€ 6.546	€ 5.780
partage	€ 331	€ -
uitkopen buitenland	€ 18.759	€ 14.989
	<u>€ 53.386</u>	<u>€ 22.518</u>
<u>sponsorinkomsten</u>		
particuliere sponsor	€ -	€ -
<u>overige inkomsten</u>		
baten coproducties	€ 26.453	€ 66.251
donaties	€ -	€ -
verkoop CD's, boeken en DVD's	€ 1.357	€ 1.140
diverse inkomsten	€ 805	€ 5.077
	<u>€ 28.615</u>	<u>€ 72.468</u>
Totaal directe opbrengsten	€ 82.001	€ 94.986
<u>indirecte opbrengsten</u>		
indirecte opbrengsten	€ -	€ -
	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>
<u>overige bijdragen uit private middelen</u>		
Ammodo	€ -	€ -
Prins Bernhard Cultuurfonds	€ -	€ -
Fonds 21	€ -	€ -
Stichting Dioraphte	€ -	€ -
bijdragen particulieren inclusief vrienden	€ 600	€ 600
	<u>€ 600</u>	<u>€ 600</u>
TOTAAL EIGEN INKOMSTEN	€ 82.601	€ 95.586
<u>meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten</u>		
FPK: structurele subsidie	€ 140.290	€ 134.874
FPK: gerealiseerde subsidiabele presentaties	€ -	€ -
FPK: subsidie voor nog uit te voeren voorstellingen	€ -	€ -
FPK: Covid 19 subsidie	€ 14.200	€ 27.800
	<u>€ 154.490</u>	<u>€ 162.674</u>
<u>overige bijdragen uit publieke middelen</u>		
AFK	€ 18.000	€ -
Dutch Culture (bijdrage internationale activiteiten)	€ -	€ 24.800
	<u>€ 18.000</u>	<u>€ 24.800</u>
TOTAAL PUBLIEKE SUBSIDIES EN BIJDAGEN	€ 172.490	€ 187.474
TOTALE BATEN	<u>€ 255.091</u>	<u>€ 283.060</u>

LASTEN

	2022	2021
<u>beheerlasten personeel</u>		
zakelijke leiding - Tomoko Mukaiyama	€ 15.000	€ 15.000
zakelijke leiding - Van der Weij € 27.901	€ 27.900	€ 18.675
overige personele kosten	€ -	€ -
	€ 42.900	€ 33.675
<u>beheerlasten materieel</u>		
kantoorbenodigdheden	€ 553	€ 180
kantoorautomatisering	€ 1.078	€ 2.329
telefoon- en internetkosten	€ 372	€ 812
contributies NAPK en Kunsten '92	€ 1.999	€ 2.300
assuranties	€ 685	€ 1.168
administratiekosten	€ 3.536	€ 3.469
accountantskosten	€ 1.500	€ 1.600
bankkosten	€ 1.831	€ 784
fondsenwerving	€ 3.465	€ 8.495
(extern) advies	€ -	€ -
onkosten bestuur	€ 656	€ 101
reis- en verblijfskosten	€ 1.175	€ 413
representatiekosten	€ 786	€ 502
overige kantoorkosten	€ 2.187	€ 961
	€ 19.823	€ 23.114
TOTALE BEHEERLASTEN	€ 62.723	€ 56.789
<u>activiteitenlasten personeel:</u>		
<i>voorbereidingskosten</i>		
artistieke staf - Tomoko Mukaiyama	€ 15.000	€ 15.000
musici en dansers	€ -	€ 1.500
compositie	€ -	€ -
creatie film	€ 2.000	€ -
productiepersoneel	€ 24.000	€ 15.000
technisch personeel	€ 350	€ -
lichtontwerp en stagedesign	€ -	€ -
overig personeel	€ 150	€ 1.050
	€ 41.500	€ 32.550
<i>uitvoeringskosten</i>		
Tomoko Mukaiyama	€ 30.000	€ 30.000
musici en dansers	€ 24.250	€ 1.000
technisch personeel	€ 14.645	€ 17.799
productie	€ 550	€ 16.258
	€ 69.445	€ 65.057
<u>activiteitenlasten materieel</u>		
<i>voorbereidingskosten</i>		
huur muziekinstrumenten, decors, kostuums, rekwisieten	€ 2.988	€ 5.365
licht en techniek	€ 6.000	€ 523
reis- en verblijfskosten	€ 2.768	€ 9.935
overige voorbereidingskosten	€ 2.719	€ 1.953
	€ 14.475	€ 17.776

<i>uitvoeringskosten</i>		
reis- en verblijfskosten	€ 25.456	€ 10.489
transportkosten	€ 5.318	€ -
kosten streaming	€ -	€ 1.421
huur instrumenten	€ 5.946	€ 103
productiekosten CD La Mode	€ -	€ 1.068
productiekosten op locatie	€ 7.190	€ 14.383
overige uitvoeringskosten	€ 11.998	€ 13.042
	€ 55.909	€ 38.370
<u>lasten coproducties</u>	€ 4.010	€ 45.580
	2022	2021
<u>marketing</u>		
honoraria PR-marketing	€ 13.416	€ 10.047
drukwerk en distributie	€ 4.276	€ -
website en social media	€ 1.476	€ -
overige kosten PR	€ 7.603	€ 2.696
	€ 26.772	€ 12.743
TOTALE ACTIVITEITENLASTEN	€ 212.110	€ 212.076
<u>diverse baten en lasten</u>		
diverse lasten voorgaand boekjaar	€ 4.434	€ -
diverse baten voorgaand boekjaar	€ 595	€ -
	€ 3.839	€ -

Model IV activiteitenoverzicht 2022 Tomoko Mukaiyama Foundation - uitvoeringen

pagina 1 van 3

Productie	Datum uitvoering	aanvang	Plaats	land	maximale aangepaste bezoekers		betalende bezoekers	bezoekers overig	betalende bez. overig
					capaciteit	capaciteit			
1 gift	1-30 januari	10.00 tot 18.00	Hachinohe	Japan					
2 End and Beginning (Covid-afgelast)	15 januari		Tilburg	NL					
3 Canto Ostinato	30 januari	20.00 uur	Vlissingen	NL	100	62	62	62	
gift	1 - 20 februari	10.00 tot 18.00	Hachinohe	Japan					
4 End and Beginning	1 april	08.00 uur	Amsterdam	NL	170	170	170	152	
5 of Sound and Song 1	8 april	20.00 uur	Amsterdam	NL	38	38	38	33	
6 Love Song 2022	29 april	17.00 uur	Kochi	Japan	75	50	50	43	
7 Love Song 2022	30 april	17.00 uur	Kochi	Japan	75	56	56	54	
8 Love Song 2022	1 mei	17.00 uur	Kochi	Japan	75	75	75	72	
9 Love Song 2022	7 mei	19.00 uur	Kumamoto	Japan	100	92	92	75	
10 Love Song 2022	9 mei	19.00 uur	Ukiha	Japan	140	138	138	118	
11 Swan Lake	1 juni	19.00 uur	Roubaix	Frankrijk	270		193	175	
12 Swan Lake	2 juni	19.00 uur	Roubaix	Frankrijk	270		182	156	
13 Swan Lake	3 juni	19.00 uur	Roubaix	Frankrijk	270		198	179	
14 EAT Oerol Part I	10 juni	11.00 uur	Terschelling	NL	20			15	15
15 EAT Oerol Part I	11 juni	11.00 uur	Terschelling	NL	20			20	20
16 EAT Oerol Part I	12 juni	11.00 uur	Terschelling	NL	20			20	20
17 EAT Oerol Part I	13 juni	11.00 uur	Terschelling	NL	20			20	20
18 EAT Oerol Part I	14 juni	11.00 uur	Terschelling	NL	20			20	20
19 EAT Oerol Part I	15 juni	11.00 uur	Terschelling	NL	20			20	20
20 EAT Oerol Part I	16 juni	11.00 uur	Terschelling	NL	20			19	19
21 EAT Oerol Part I	17 juni	10.00 uur	Terschelling	NL	20			0	0
22 EAT Oerol Part I	18 juni	10.00 uur	Terschelling	NL	20			0	0
23 HOME	30 juni	20.00 uur	Lugtje Amsterdam	NL	28 x 1		28	28	
24 HOME	1 juli	16.00 & 20.00	Lugtje Amsterdam	NL	22 x 2		38	36	
25 HOME	2 juli	16.00 & 20.00	Lugtje Amsterdam	NL	22 x 2		39	35	
26 HOME	3 juli	16.00 & 20.00	Lugtje Amsterdam	NL	22 x 2		44	41	
27 after HOME	4 juli	13.00 tot 18.00	Lugtje Amsterdam	NL	20			9	
28 after HOME	5 juli	13.00 tot 18.00	Lugtje Amsterdam	NL	20			18	
29 after HOME	6 juli	13.00 tot 18.00	Lugtje Amsterdam	NL	20			12	
30 after HOME	7 juli	13.00 tot 18.00	Lugtje Amsterdam	NL	20			8	
31 after HOME	8 juli	13.00 tot 18.00	Lugtje Amsterdam	NL	20			12	
32 after HOME	9 juli	13.00 tot 18.00	Lugtje Amsterdam	NL	20			10	
33 after HOME	10 juli	13.00 tot 18.00	Lugtje Amsterdam	NL	20			9	

34	KUMANO	1 september	21.00 uur	Amsterdam	NL	214		212	202		
35	KUMANO	9 september	20.30 uur	Den Haag	NL	130		64	64		
36	Tar & Feathers - try out	21 september	19.30 uur	Den Haag	NL	1300	490	490	490		
37	Tar & Feathers	22 september	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1070		
38	Tar & Feathers	23 september	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1116		
39	Tar & Feathers	24 september	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1239		
40	Tar & Feathers	27 september	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1247		
41	Tar & Feathers	28 september	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1238		
42	Tar & Feathers	4 oktober	20.00 uur	Amsterdam	NL	520		520	497		
43	Tar & Feathers	5 oktober	20.00 uur	Amsterdam	NL	520		520	507		
44	Tar & Feathers	6 oktober	20.00 uur	Amsterdam	NL	520		520	506		
45	KUMANO	11 oktober	20.15 uur	Groningen	NL	400		146	144		
46	Canto Ostinato	29 oktober	17.00 uur	Guanajuato	Mexico	120		120	120		
47	Agata Zubel - London Philh.	9 november	19.30 uur	London	UK	700	1400	1395	1222		
48	Tar & Feathers	15 november	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1235		
49	Tar & Feathers	16 november	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1240		
50	Tar & Feathers	18 november	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1239		
51	Tar & Feathers	19 november	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1237		
52	Tar & Feathers	20 november	20.15 uur	Den Haag	NL	1300	1261	1261	1239		
53	Tar & Feathers	23 november	20.00 uur	Heerlen	NL	1057		1057	968		
54	Tar & Feathers	25 november	20.00 uur	Rotterdam	NL	1535		1535	1511		
55	Tar & Feathers	26 november	20.00 uur	Rotterdam	NL	1535		1535	1520		
56	Tar & Feathers	2 december	20.00 uur	Utrecht	NL	627	618	618	604		
57	Tar & Feathers	3 december	20.00 uur	Utrecht	NL	627	618	618	595		
58	DEC5 surprise	5 december	19.00 uur	Amsterdam	NL	300		294	130		
59	SADO	23 december	19.00 uur	Hirado	Japan	90		46	41		
Totalen								23703	22480	212	134
								bezoekers	betalende	bezoekers	betalende
Productie	Datum	aanvang	Plaats	land				bezoekers	overig	bez. overig	

Totalen

totaal aantal uitvoeringen op podia	41
totaal uitvoeringen afgelast door Covid	1
waarvan in Nederland met eigen producties op podia	6
waarvan in Nederland op kleine niet-reguliere podia	5
waarvan in Nederland met coproductiepartner	19
waarvan in Frankrijk met coproductiepartner	3
waarvan in Japan	6
waarvan in Mexico, Guanajuato en Londen	2
totaal aantal overige activiteiten	17
totaal aantal activiteiten	59

Overige activiteiten

Expositie Gift Gift: 44 dagen - zie verder tekstuele toelichting

21 maart 2022 om 20:00 uur: radio uitzending End and Beginning bij de Concertzender

Expositie 'after HOME': 7 dagen met totaal 78 bezoekers

Oerol

9 presentatiedagen met 9 eatlabs

134 betalende bezoekers

2 dagen: sound installation

vrij toegang: geen exactie registratie - zie tekstuele toelichting

Geaggregeerd overzicht prestatieverantwoording afgesloten jaar

Tomoko Mukaiyama Foundation 2022

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Producties			
Nieuwe producties	9	10	12
Reprise producties	3		6
Nieuwe Co-producties	0	2	1
Reprise Co-producties	2		2
Totaal aantal producties	14	12	21

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Bezoeken per categorie			
Nieuwe producties	2606		2083
Reprise producties	501		95
Nieuwe Co-producties	0		275
Reprise Co-producties	20596		54
Totaal aantal bezoeken	23703	12000	2507

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Regionale spreiding van voorstellingen/concerten			
Noord	1	3	
Oost		1	
Midden		1	
West		1	
Zuid	3	1	2
Amsterdam	11	4	2
Rotterdam	2	2	
Den Haag	12	3	
Utrecht	2	2	
Buitenland	11	18	13
Uitvoering alleen online			2
Totaal aantal uitvoeringen	42	36	19
Waarvan in standplaats	11	4	2
Waarvan schoolvoorstellingen	0		0

	HUDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Regionale spreiding van bezoekers			
Noord	146		
Oost			
Midden			
West			
Zuid	1119		0
Amsterdam	2423		31
Rotterdam	3070		
Den Haag	13164		
Utrecht	1236		
Buitenland	2545	6000	1450
Uitvoering alleen online			1026
Totaal aantal bezoekers	23703	12000	2507
Waarvan in standplaats	2423		31
Waarvan schoolvoorstellingen	0	0	0

Geaggregeerd overzicht prestatieverantwoording afgesloten jaar**Tomoko Mukaiyama Foundation   2022**

	HUIDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Aanvullende gegevens bezoekers			
Reguliere voorstellingen	23703	12000	2507
Schoolvoorstellingen	0	0	0
Totaal	23703	12000	2507
Waarvan betalend (regulier)	22480	9600	1331
Waarvan niet betalend (regulier)	1223	2400	1176

	HUIDIG BOEKJAAR 2022	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Overige gegevens activiteiten			
Educatieve activiteiten	0	2	0
Inleidingen	0		0
Anders/Overige (toe te lichten in verslag)	17		24
Totaal	17		24

Dit jaar is afgesloten op 30-4-2023